

ARADI KÖZLÖNY

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF 1885
1897-1932.

1935 Péntek, 1935. október 25.
238. szám.

Kéretlen ajándék

A félhivatalos távirati iroda jelentése nyomán kaptuk a hírt, hogy a közegészségügyi kormánykörökben azzal a tervvel foglalkoznak, hogy Ardeal területén leprás-telepet állítsanak fel. A szerencsétlen bélpoklosok borzalmas szenvedései iránt érzett minden emberi együttérzésünk ellenére is, megdöbbenéssel állunk a hiradással szemben, hiszen köz tudomásu, hogy a délkeleti országrészeknek e szörnyüségés istencsapásával mindez ideig semmiféle formában nem találkozott ennek az országrésznek népe és nem hiszük, hogy akár egy épelméjü ember is akadna közöttünk, aki helyeselhetné az itteni leprás-tábor felállításának szerencsétlen ötletét. Indokolhatják bármiféle klimatikus érvekkel a lepra beköltöztetésének elképesztő tervét, a józan ész mindenképpen vétót kiált a fertőzés lehetőségének ilyen új országrészekre terjedő terve ellen; éppen eléggé szomorú és sajnálatos az a tény, hogy az egész tichilesti-i leprás-tábor megtelt már a lepra szerencsétlen előhalottaival, mert fertőzött Tichilesti egész környéke a szörnyü kórral. Mindez azonban nem lehet indoka annak, hogy a fertőzés veszélyének tegyenek ki hivatalosan olyan területeket, sőt országrészeket, amelyekben soha a leprának még csak a nyoma sem fordult — hála Istennek — elő.

Feltesszük, sőt elvárjuk, hogy illetékes helyek rövidesen megcáfolják a hivatalos távirati iroda riadalmat-keltő híret. Éppen azért, mert jól tudjuk, hogy klimatikus kurával éppen nem gyógyítható a lepra borzalmas betegsége, mint nem gyógyítható a modern orvostudomány hatalmas és kiterjedt arzenáljának egyik fegyverével sem. Nem lehet tehát egy észszerü okot se felhozni a kéretlen ajándék tervének indokolására, de annál számossabbat ellene. Képzeld csak el az Országos Turisztikai Hivatal, melyet nagy költséggel mostanában létesítettek az idegenforgalom fejlesztésére; mit szól majd a nyugati közvélemény, ha hírül viszi, hogy a lepra rémét átültették a kárpáti természetes védőfalon innen és a telepről elmenekülő egyik-másik szerencsétlen egy olyan országrész lakói között terjeszti el a lepra bacillusait, amely lakosság annyira nem ismeri ezt a szörnyüségés mételet, mint amennyire nem ismerte Nyugat-európa a vérbajt a keresztesháboruk előtt. Nem lehet senkinek sem érdeke, hogy ennek az országrésznek népe pont olyan intézményt kapjon ajándékba az ókirályságtól, amelynek kényszerü léte eléggé aggasztó egymagában Tichilestiben is; és ne csodálkozzék senki se rajta, hogy nem kérünk azokból a halálos veszély-riadalmakból, amiken egy-egy tichilesti-i szökevény miatt az ókirályságbeli városoknak a közelmúltban is része volt. Mennyire kézenfekvőbb, mennyire egyszerűbb az a megoldás, amely azt diktálja, hogy ott vegyék fel a szörnyüségés bajjal a küzdelmet továbbra is, ahol a forrása van! Megtelt Tichilesti? Vannak még Istenhátamegetti, természetien területek az ország délkeleti részén: építsenek egy újabb telepet ott a szerencsétlenek szá-

Anglia visszarendeli hajóhadát a Földközi-tengerről

Európában folynak a béketárgyalások, Abessziniában előkészülnek a meginduló offenzívára — A négus parancsára vissza akarják foglalni Aksumot és Aduát — Az olaszok visszavertek egy abesszin támadást — Tömegesen adják meg magukat a törzsfőnökök

„A fegyverek dörgését hamarosan felváltják a diplomáciai tárgyalások“

Bár a keletafrikai harctereken uralkodó általános féltenség okairól olasz katonai körök mély hallgatásba burkolóznak, diplomáciai körökben egyre inkább előtérbe kerül az a feltevés, hogy a szünetelő katonai offenzíva az Európában folyó béketárgyalásokkal áll összefüggésben. Hogy a közeljövöben megkötendő béke gondolatával, mint kézenfekvő valószínűséggel számolnak, arra mi sem jellemző jobban, mint hogy igen sok újságlíró már elutazott Eritreából, akik ott maradtak, azok is szinte egyöntetüen annak a véleményüknek adnak kifejezést, hogy legkésőbb decemberben megtörténik a békekötés. Olasz katonai körökben ezenfelül utalnak arra, hogy az idő amúgy is az olaszok javára dolgozik a meghódított területeken, amit az is bizonyít, hogy nap-nap után érkeznek behódoló küldöttségek a még meg nem szállott területekről.

Elhalasztják a megtorló intézkedések életbeléptetését

Genf-ből jelentik: A megtorló intézkedésekkel foglalkozó értekezlet elnöke október 31-ikére tűzte ki a bizottság ülését. Ugyanaz nap az értekezlet munkabizottsága is ülést fog tartani. Az értekezlet összehívására azért volt szükség, hogy a tagállamok tudomásul vehessék az egyes hatalmaknak a megtorlási intézkedésekhez való csatlakozás kérdésében adott válaszát és hogy megtárgyalják az intézkedések életbeléptetésének határnapját.

Az Oeuvre szerint az angol külügyminisztériumban úgy vélik, hogy Genfben a megtorló intézkedések alkalmazásának újabb elhalasztására kerül majd sor. Angliában újabb az az óhaj nyilvánul meg, hogy a megtorló rendszabályok alkalmazására egyáltalán ne kerüljön a sor.

Beavatott római forrásból szerzett értesülés szerint, Mussolini arra kérte Angliát és Franciaországot, halasszák el a megtorló intézkedések életbeléptetését, hogy ezáltal megkönnyítsék a most folyamatban lévő diplomáciai tárgyalásokat. Su v i c h külügyi államtitkár tegnap D r u m m o n d római angol nagykövettel tanácskozott. Hivatalosan is bejelentette neki, hogy

az olasz kormány elhatározása értelmében a libiai olasz haderők egyharmadát visszavonják.

Drummond erről nyomban jelentést tett kormányának, ahol bejelentése nagy meglepé-

mára. Ennek az országrésznek népe nem kér az ilyfajta ajándékokból egyetlen közegészségügyi kormányzattól sem: s ha csak ilyes-

dést keltett és jó előjelnek tartják a béke biztosítására. A Reuter-ügynökség úgy tudja, hogy Olaszország minden ellenérték nélkül hajlandó visszavonni egy divíziót. A Reuter szerint olyan hírek is terjedtek el, hogy Anglia a Földközi-tengerről négy csatahajót visszarendel az itteni vizekre, hogy bizonyosságot adjon békés szándékairól. A Reuter arról is értesült, hogy az olasz hadosztályt Libiából nem viszik vissza Olaszországba, hanem Tripoliszba szállítják. Nagy feltűnést keltett Cripps ismert angol munkásvezér kijelentése, aki annak a véleményének adott kifejezést, hogy Hoare külügyminiszter beszéde azt jelenti, hogy az angol kormány lemondott a további harcról Abessziniában függetlensége érdekében és sorsára hagyja Abessziniát.

Megoldás a szankciók életbeléptetése előtt

Olasz politikai körökben az abesszin-olasz viszály ügyében megindult újabb genfi tárgyalások során olyan megoldást keresnek, amely a Népszövetség szellemében épp úgy kielégíti magát a Népszövetséget, mint különösen a Népszövetség eszméjének legteljesebb tagállamait. Megindultak a tárgyalások azokkal az államokkal, különösen a kisantant államaival, amelyek leginkább helytelenítik a keletafrikai olasz politikát. Tekintve, hogy

fajta ajándék kerülhet hozzánk az ország másik részéből, úgy köszönjük a figyelmet, de nem kérünk belőle!

még a megtorló intézkedések alkalmazása előtt eredményre akarnak jutni, beavatott olasz helyen úgy tudják, hogy a napokban egy előkelő olasz politikai megy Londonba, hogy Hoare külügyminiszterrel érintkezésbe lépjen.

A *Matin* jelentése szerint a legújabb bekezesjavaslatok kedd óta az angol kormány birtokában vannak. Az olasz javaslat az, hogy a tulajdonképpeni Abesszinia

Menelik császár volt országa, továbbra is

A Földközi-tengeren összegyűlt angol hajóhad sorsa

Hivatalosan is megerősítették azt a hírt, hogy *Suvich* olasz külügy államtitkár közölte *Drumond* angol nagykövettel, hogy az olasz kormány utasítást adott egy libiai hadosztálynak a visszavonulásra. A Reuter-iroda azt az értesülést közli, hogy ez a hír nincsen kapcsolatban Olaszországnak Angliához intézett hasonló kérelmével. Angliában az olasz kormány gesztusát melegen üdvözik, de kifejezésre juttatják ama érzelmeiket, hogy valószerűtlennek tartják, hogy Anglia e pillanatban megváltoztassa a Földközi-tengeren összegyűlt angol hajóhadnak adott utasításokat. Utalnak arra, hogy az olaszoknak Libiában 55.000 emberük van és Anglia Egyiptomban csak 25.000 katonával rendelkezik. Egy olasz hadosztálynak visszarendelése még mindig az olasz csapatok nagy fölényét mutatja.

Kölcsönös segítség a megtorló intézkedések következtében okozott károkért

Londonból jelentik: Az alsóház ülésén *Dikie* képviselő megkérdezte a kormányt, hogy a megtorló intézkedések ügyében gondoskodik-e az angol kormány, hogy a szankciók alkalmazásával legtöbbet szenvedő angol iparágakat kártalanítsák. *Baldwin* miniszterelnök a kérdésre a következőket mondta:

— Lehetetlen megállapítani, hogy a megtorló intézkedések milyen hatást gyakorolnak az egyes érdekeltségekre. A Népszövetség mindenestre foglalkozni fog a megtorló intézkedések következtében elszenvedett károk megoldását célzó kölcsönös segéllyel. Az an-

a császár fennhatósága alatt maradjon és a Népszövetség részesítse támogatásban.

Az Abesszinia által valamikor meghódított tartományokat az olasz javaslat két részre osztja: A valóságos értelemben vett Abesszinia és az angol Szudán között fekvő területekre Olaszország nem tart igényt, de Tigre, Harar és Ogaden tekintetében az olasz fennhatóság kimondását kéri. Ezekben a tartományokban Olaszország védnöksége alatt királyságot akarnak felállítani.

gol kormány természetesen azon lesz, hogy eme megbeszélések során a legnagyobb súlyal essék latba az angol ipar által szenvedett kár is.

Az alsóház vitájának során felszólt *Churchill* is, aki rámutatott beszédében Németország gyors felfegyverkezésére. Németország ebben az évben — mondotta — 800 millió font sterlinget költött, amely szinte hihetetlen pénzüsszeg. Németország olyan ma, mint

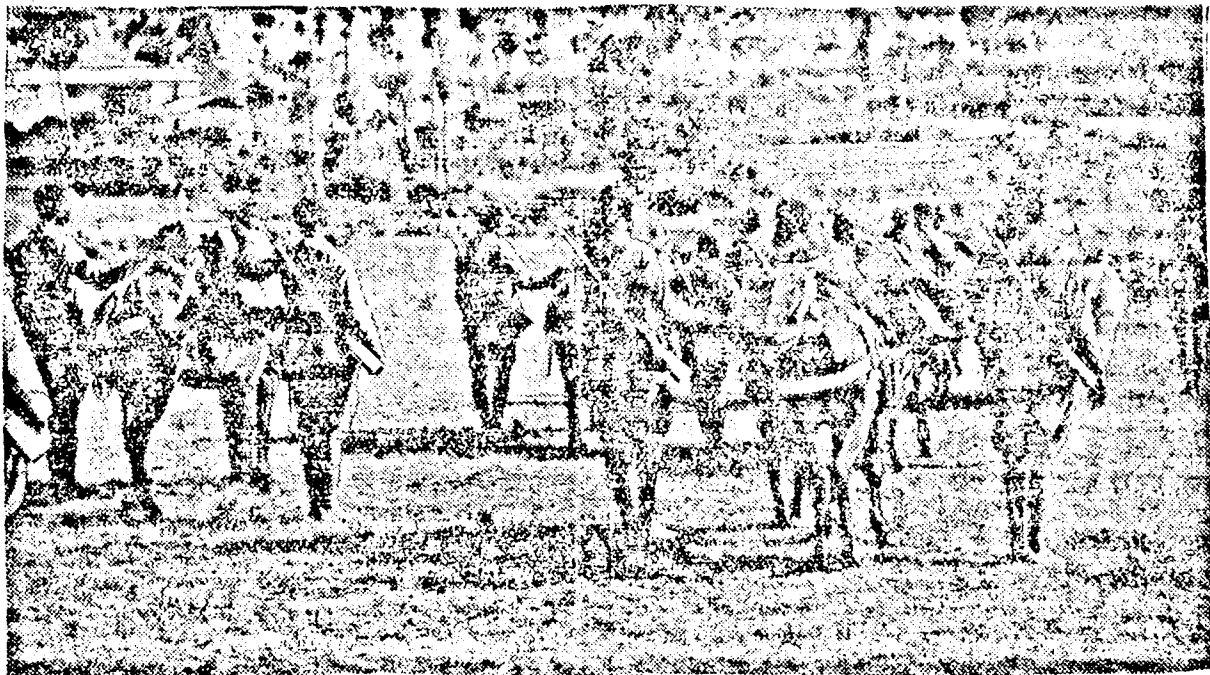
egy fegyveres tábor és Németország felfegyverzett állapota olyan tényező, amely távolra kihat a többi államokra is. A fegyverkezés nem irányul ugyan Anglia ellen, de nem nézhetjük nyugodtan, hogy a nemzeti-szocializmus az egész Európa felett urrá legyen.

Bizalmatlansági indítvány az angol kormány ellen

Az angol alsóházban, mint utólag jelentik, *Baldwin* nagyhatású felszólalása után *Atlee* őrnagy a munkáspárt nevében

bizalmatlansági indítványt tett a kormány ellen, mert a munkanélküliség leküzdésére nem tett eleget.

Amery volt miniszter kijelentette, hogy Európa nagy hála van kötelezve *Mussolini* iránt, mert kritikus időben mozgósította az olasz hadsereget, amely a Brenner-hágóhoz vonult. Anglia, Franciaország és Olaszország együttesen olyan tervezetet kell hogy kidolgozzon, amely Olaszországnak jogot ad egyes abessziniai tartományok bekebelezésére. Mint is-

A NÉGUS TESTÖRSÉGÉNEK EGYIK GÉPFEGYVEROSZTAGA, melynek az a parancsa, hogy feltartóztassa az ogadeni olasz offenzívát

A mester alkotása

Irtá: P. E. VERELL

Bertrand Páris legelső női szabója volt. Több volt ennél: a világ összes divatművészei, a nagy szabók, híres fodrászok, kozmetikusok, ékszerészek, kesztyűsök, cipészek, mindazok, akik a női szépség költészetével foglalkoznak, koronázatlan királyuknak ismerték el.

Ő maga alig volt negyvenéves. Nem szabónak született, gyermekkorát családjá északfranciaországi várkastélyában töltötte el. Atyja kártyaadósági és lóversenyvesztéségei felemésztették az ősi vagyont s a magára maradt fiú művészhajlékát érvényesítve, divatszalonok számára rajzolt, majd pedig maga nyitott szalon és pár év alatt Páris divatszaktekintélye lett.

Amint Bertrand most egyedül ült a kis svájci hegyi szálloda éttermében, ahova rövid pihenőre vonult vissza a mozgalmas szezon után, szórakoztató nézte a szomszéd asztalnál ülő fiatal asszonyt. Inkább csak unalomból, mert nők dolgában kissé tulságosan jóllakott. Kévs vendége volt a szállodának. Tudta, hogy a szomszédnője *Brevilliers* márkinő, a gazdag fiatal versenyistállótulajdonos felesége.

Bertrand szakértő szemé azonnal megakadt a különben szép fiatalasszony izlettelen, művésziellen külsején, unalmas hajviseletén, rosszul összeválogatott színein. S ezzel már végzett is vele. Az ilyen rosszul öltözködő nő nem érdekeltette.

Már egy hét óta ültek egymás szomszédságában, de a márkinő „nem vette észre”, hogy a szomszédja a világhírű „Bertrand mester”, a hölgyek elkényeztetett kedvence. Az asztalnál a nő újságot vagy könyvet olvasott s ha a hegyi utakon találkozott, úgy keresztül nézett rajta, mintha levegőt volna. Egy nap a szálloda hallján átmenve, a márkinő elejtette kis csipkezebkendőjét. Bertrand a közeli asztalnál ült és éppen a fekete kávéjához adott konyakot akarta kiinni. Az udvariasság ösztönének gépiesen engedelmessé, kezében a konyakos pohárkával odament, felvette a zebkendőt és lassan az asszony után indult. A tel-

jesen üres olvasóteremben egy sarokban ült le a márkinő és éppen a rejtőkülséből elővett levelet olvasott. Amint Bertrand odaért hozzá, meglepetten látta, hogy sir, a könnyek akadálytalanul peregnék végig az arcán. Világi lévén... és emellett jószívű fiú... nem jött zavarba, hanem odalépett az asszonyhoz és átnyujtva a talált zebkendőt, így szólt:

— Bocsásson meg, asszonyom... valami bálnata van... látom, hogy nagy lelki megrázkódtatás érte. Igyék egy csepp konyakot, ilyenkor ez nagyon megnyugtató.

A nő meglepetten nézett rá. Halkan megköszönte és átvette a zebkendőt. Bertrand komoly, férfias arcát látva, hirtelen bizalmat érzett az idegen iránt. Szomorú mosolygással elvette a konyakos pohárkát és egy hajtásra kiitta.

Bertrand bemutatkozott és csalódottan vette észre, hogy a nő nem tekint csodálattal a világhírű divatkirályra... talán nem is gondol arra, hogy a „nagy Bertrand” áll előtte. Látszott, hogy csak azt érzi, amit a nagy csalódások perceiben mindenki érez: megfullad, ha nem beszélhet... És beszélni kezdett halkan, minden bevezetés nélkül. Bertrand-t, a világismerő férfit, aki *Brevilliers* márkiról előkelő vevőtől sok pletykát hallott, nem lepte meg a „rég történet”, amely csak a fiatalasszony számára volt véresen új és szenzációs: a férje a levélben felvetette a válás gondolatát.

— Hiszen sokat sejtettem, — mondta az asszony visszanyerve önuralmát — de nem hittem, hogy idáig jutottam el.

Bertrand teljesen megnyerte az asszony bizalmát és őszintén megértette vele, hogy addig, amíg ilyen izlettelenül öltözik és nem veszi igénybe a százféle fegyvert, amely a modern asszonynak a szépségversenyben rendelkezésére áll, könnyelmű hajlamu férjének a ragyogóbb szépségek jobban fognak tetszeni, mint ő. És a szerény, csendes asszony teljesen Bertrand parancsai alá rendelte magát. Amint Párisba visszatért, a márki Angliában vadászott egy barátjánál. Így Bertrand zavartalanul varázsolhatta át a szép, fiatal asszonyt vakító szépségű, kívánatos „démonná”. A legragyogóbb estélyi ruhától a legjelentéktelenebb kesztyűgombig

mindent Bertrand mester izlése szerint készített a szabók, kozmetikusok, fodrászok, a ruha, cipő, kesztyű „kreációk” mestereinek egész légója.

A nő egészen belezavarodott egyénisége teljes átalakulásába. Még „helyesen” cigarettázni is megtanította Bertrand. S mikor egy este a márki váratlanul visszaérkezett Párisba és *Ciro*-nál egy asztalnál váratlanul megpillantotta a feleségét, aki Bertranddal vacsorázott, elámulva nézte a ragyogó szépségű, diadalmas fölényességgel feléje mosolygó „démont”.

Az asszony másnap késő délután jött el Bertrand műtermébe. Azonnal a mester szalonjába vezették. Amint Bertrand-al szembenállt, a nyakába borult:

— A férjem tegnap olyan szenvedélyes szerelemmel kért, hogy térjek vissza hozzá, amilyenre a jegyességünk óta nem emlékszem. De *André*, maga formált át azzá, ami most vagyok. Nem tudok hozzá visszatérni!

Bertrand egy percig hallgatott. Átmatlan éjszakákon át vágyott arra a percre, amikor ezt az asszonyt magához ölelheti, de most úgy érezte, hogy nem élhet vissza a helyzettel, amelybe valóban csak a művészi szenvedélye sodorta. Kezdetben csak a modellt látta ebben a nőben, akiből megalkotta a „tökéletes asszonyt”.

Halkan felelte:

— Márkinő, én csak a szabó vagyok, a munkámat eredményesen befejeztem s ezzel véget ért a szerepem.

Amikor ezt mondta, éles fájdalmat érzett a szíve tájékán, hogy az arca is megrándult.

Az asszony elsápadt, megfogódzott egy széken, majd kiegyenesedve így szólt:

— Bertrand ur, köszönöm a nagyszerű munkáját. Szíveskedjék a számlát a férjem jószágigazgatóságához megküldeni.

Amikor az autó a ház elől elgördült, Bertrand körülnézett a szobában, fáradtan, szomorúan. Azután elővette a vázlatkönyvét és hosszasan nézte az első vázlatot, amit a „tökéletes asszony” nevű műtermévéhez hetek előtt papírra vetett.

A „számla” sohase jutott el *Brevilliers* márki jószágigazgatóságához.

meretes, az angol munkáspárt bizalmatlansági indítványt terjesztett a kormány ellen az alsóház elé. A kormány — hír szerint — nem enged meg, hogy a bizalmatlansági indítványt tárgyalás alá vegyék, azzal az indoklással, hogy a választáson nemcsak a képviselőknek, hanem az egész országnak módjában áll bírálatot mondani a kormány munkásságáról.

A Reuter-ügynökség jelenti, hogy az abesszinek a Gorohaj forrásoknál arzánnal telt hatalmas zsákokat tartanak készületben, hogy abban az esetben, ha az olaszok előnyömlenek, megmérgezzék a forrásokat. Ogaden legtöbb részén ismét hatalmas esőzések voltak, amelyek sártengerré változtatták át az

Az abesszin csapatok egy-két nap múlva megkezdik az általános offenzívát

Addis-Abebaból érkező jelentés szerint az általános offenzíva az abesszin csapatok részéről már egy-két nap múlva megkezdődik. Egy magasrangú abesszin törzsiszt a következőket mondotta a lap tudósítóknak:

— A háború tulajdonképpen még el sem kezdődött, hanem két vagy három hét múlva indul meg teljes erővel. Ezt a kijelentést látszik alátámasztani az a jelentés is, amely Násibí herceg, a déli hadszíntér fővezérének napirányáról szól. A napirány szerint a császár elrendelte, hogy Gorohaját és ezzel Ogaden-tartományt mindenáron tartani kell, még akkor is, ha valamennyi abesszin katonája elesik. A másik parancsot Kasa és Seyum hercegek kapták. Hír szerint Kasa herceg kezdte meg a támadást 300 ezer főnyi seregével. A herceg tegnap telefonon beszélt a négussal, aki arra utasította, hogy minden áron foglalja vissza Aksumot, valamint Aduát, még a legnagyobb áldozatok árán is.

A Temps haditudósítója jelenti, hogy mintegy 30 olasz kistípusú harciocska a nedves időjárás ellenére behatolt Balei völgyébe, ahol az Ilave felé vezető ut két felé ágazik. Az egyik út Gorohaj, a másik pedig több megerősített abesszin állás felé vezet. Az abesszinek kétségbeesetten igyekeztek feltartóztatni az olasz harciocska előnyomulását, de eredményt elérni nem tudtak. Az olaszok 500 foglyot ejtettek. A Liberté jelentése szerint Olol Dinle szultán csapatai, amelyek az olasz csapatok támogatásával elfoglalták a megerősített Gibli községet. A helyőrség csaknem valamennyi tagját lemészárolták.

A Keletafrikából érkező jelentések szerint a harcateren csend uralkodik. Az olasz propaganda-minisztérium 27-es számú hadijelentése közli, hogy sem Eritreában, sem a Szomáli-földön különösebb jelentenivaló nem történt. Tigre lakosságának kedvező magatartása következtében, az olasz előőrseknek nem ütközött nagyobb nehézségekbe ismét kisebb előrejutást tenni. A nyugati arcvonalon az abesszinek bekerítő mozdulatot kíséreltek meg, de ez nem sikerült és az olaszok visszavetették őket.

Fosztoznak a visszavonuló Seyum herceg csapatai

A párisi lapok a keletafrikai harcateren beállott szélcsend okaival foglalkoznak. Abessziniából érkező hírek szerint, az ottani lakosság körében mindinkább megerősödik az a gyanu, hogy a békés megegyezés ügyében kedvezően folynak a tárgyalások és azt remélik, hogy legkésőbb decemberig teljesen véget érnek a hadműveletek.

Az olasz főhadiszállásról érkező jelentések szerint a megszállott területekre minden nap érkeznek az arcvonalon túlról abesszin küldöttségek, amelyek egyes törzsek behódolását jelentik be. Állítólag Tigre vidékéről negyven törzsfőnök kérelmet küldött az olasz főparancsnokhoz, amelyben hangsúlyozták, hogy a vidék lakossága mielőbb szeretné látni az olaszok előnyomulását, hogy ők is civilizáltabb viszonyok közé juthassanak.

A megszállott vidékeken az élet ismét vissza-

utakat. Desta herceg 150.000 főnyi hadseregével elindult Gina felé és naponta 15 mérföldet tesz meg. Több törzsfőnök érkezett ismét Tigre tartományból Aduába, hogy meghódoljanak az olaszoknak.

A német-osztrák csatlakozás kérdése

La val miniszterelnök a külügy bizottság tegnapi ülésén arra a kérdésre, hogy számíthat-e egy német-osztrák csatlakozás esetén angol támogatásra, azt a határozott választ adta, hogy Anglia kötelezte magát az Anschluss kérdésébe való beavatkozásra.

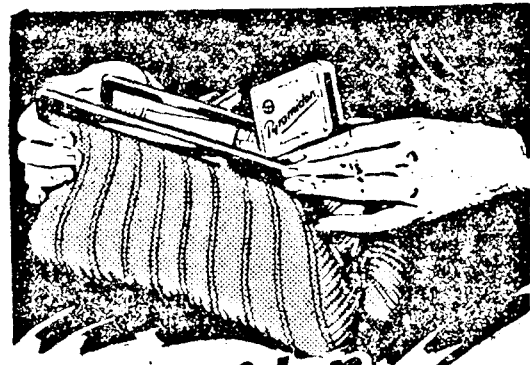
tér régi medrébe. Aksumban és Aduában több kereskedő engedélyt kért a főparancsnokságtól arra, hogy Eritreába mehessenek bevásárlások céljából. A behódolásra jelentkezők beszélik, hogy Seyum herceg csapatai utjuk közben mindenütt nagy fosztogatást rendeznek. A Szomáli-földön Násibu tábornok csapatai folytatják visszavonulásukat Gorohaj környékére.

Az angol haditudósítók kezdenek fokozatosan elcsendesedni, sőt el is hallgatnak egészen, világos jelül annak, hogy

a diplomácia váltja fel hamarosan a fegyverek dörgését.

A tudósítók megegyeznek abban, hogy a legújabb genfi határozatok és az angol kormány nyilatkozata végleg megsemmisítették Abessziniának azt a reményét, hogy a hatalmak fegyverrel is támogatják majd Abessziniát Olaszország ellen. A négus végső kétségbeesésében kiáltványban mozgósítja az állam minden fegyvert bíró lakosságát. A kiáltvány szerint azokat a fiukat, akik elég erősek, hogy lándzsát vigyenek, azonnal Addis Abebába kell küldeni. A házas emberek vigyék magukkal feleségüket, hogy azok élelmiszereket szállítsanak és főzzenek. Akik azonban nem házasok, azok férjetlen nőket vigyenek magukkal. Nem tartoznak férjüket követni azok az anyák, akiknek kis gyermekük van. De ezeknek helyét is hajadonoknak kell elfoglalni. Akiket a parancs átvétele után is házukban találunk, azokat haladéktalanul fel kell akasztani.

Eddig meg nem erősített hírek arról számolnak be, hogy Abessziniában déli részében meg-

Pyramidon

nélkül nem tudok megenni

igy ítélek minden tapasztalt nő, aki ezt a régen bevált fájdalomcsillapítót a kritikus napok rosszulléteinél kipróbálta.

Figyeljen a Bayer-keresztre

kezdődött a nagy csata. Ezen az arcvonalon 300.000 abesszin áll szemben 140.000 olaszal.

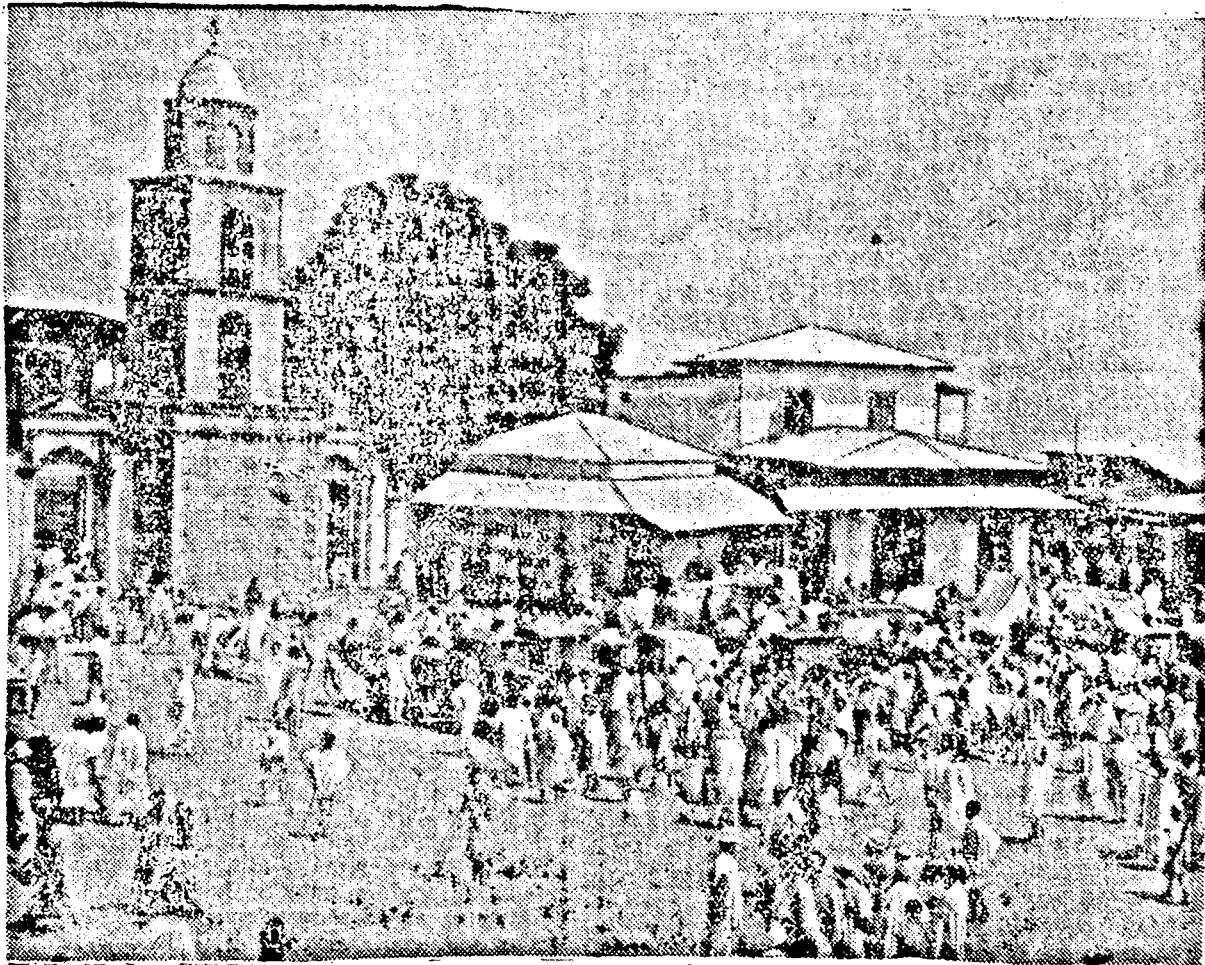
Asmarai jelentés szerint az északi fronton tegnap délután nagyobb ütközet folyt le. A támadást állítólag maga Seyum herceg vezette. A gépfegyverek tüze mindkét részről nagyon erős volt. Ágyúkkal csakis az olaszok lőttek, akik végül is visszaszorították az elenséget.

Majomcsordák akadályozzák az olasz csapatok munkáját

Budapestről jelentik: Az „Az Est” Asmarába küldött haditudósítója jelenti: Állandóan csak a közeli béketárgyalásokról beszélnek és a hangulat itt is nagyon békére hajló. Komoly helyen is mondják, hogy az olasz hadműveletek csak nagyon vontatottan fognak haladni, mert a hadvezetés nem akarja a diplomáciai tárgyalásokat megnehezíteni. Az a vélemény, hogy az európai tárgyalások kedvezően befolyásolják az olasz-abesszin viszály alakulását.

Adua és Adigrat közötti utvonalon hatalmas majomcsordák nehezítik meg az olasz utászok munkáját.

A majmok kiszakítják a távbeszélő- és távíróvezetékek póznáit.

AZ OLASZ DÉLI HADSEREG OFFENZÍVÁJÁNAK CÉLJA:

Harrar. Abessziniában nagyságra második városa, fontos stratégiai pont a Dzsibuti!—addis abebai vasútvonal közelében. Harrar főtere.

A NAGY TITOK

Mi az igazság az olasz-abesszin konfliktusban?

Irta: G. B. SHAW

II. Lipót belga király leánya nem volt még egészen tizenöt éves, amikor Rudolf trónörökös meglátta és merész elhatározással eljegyezte. Erzsébet királyné külföldi bolyongásai közben vette híret az eljegyzésnek s inkább döbbenet, mint boldogan fogadta. Rossz sejtései soha egy percig sem hagyták nyugodni. Fiával, egyáltalán minden közelállóival szemben, gyógyíthatatlan veszélykomplexumai voltak ennek a szerencsétlen királyasszonynak s valóságos rögeszmévé csontosodott benne a gondolat, hogy a Habsburgok fényes sorát Rudolf nyitotta meg s Rudolf fogja lezárni. Erzsébet menekülési kényszerének is ez volt lélektani gyökere. Ezért rohant mániákus félelemmel a környezetből, melyben csillognia és irányítania kellett volna, ezért lovagolt — kísérei és orvosai szerint — egyenesen öngyilkos extázisban néha nyolctíz órát egyvágtában, ezért nem találta sehol nyugtát s ezért szimatolt állandóan vészt és tragédiát.

Ez a permanens balsejtelem, mint ahogy a történelem aktáiból tudjuk, nem is volt indokolatlan. Nemcsak a Habsburg-ház, de a bajor királyi család is, amelyből Erzsébet sarjadt, a családi, emberi és történelmi tragédiák egész sorát szenvedte végig. Erzsébet nem hiába félt Rudolf házasságától, nem hiába jegyezte fel naplójába, mikor először csókolta homlokra a kis Stefániát, hogy „szegény, szegény gyermek.” A gyermekasszony a kor egyik legnagyobb drámájának, sőt — ha úgy vesszük — bűnügyi regényének lett katonatanúja. A „nagy drámából” később, a krajcáros újságok és füzetes regények jóvoltából, a „nagy titok” lett, a hanyatló, de alkonyi fényben pompázó birodalom népének elfogyaszthatatlan lesemegéje, amin még most is, sok-sok évvel a birodalom széthullása után, vígan csámcsog a karzat közönsége. A nagy titokról nem szabadott soha fellebbenteni a fátyolt s inkább hagyták, hogy a legfantasztikusabb legendák rakjanak fészket Rudolf halálával kapcsolatban a nép fantáziájában, minthogy nyilvánosságra hozták volna az igazságot s azokat a dokumentumokat, amelyek meggyőzhették volna a közvéleményt arról, hogy nem büntény történt, hanem emberi tragédia. A mayerlingi tragédiára tulajdonképpen csak most, majdnem félszázad után derít fényt egy vallomás. Rudolf özvegyének, a hetvenéves Lónyay hercegnőnek vallomása emlékirata, amelyből kétségbevonhatatlan bizonyítékok tárulnak az olvasó elé a tragédiáról. Megtudjuk, hogy Rudolf, aki sokat s egyidőben majdnem állandóan foglalkozott az öngyilkosság gondolatával, valóban öngyilkosságot követett el s nem esett se merényletnek, se politikai bünténynek áldozat. Az özvegy negyvenöt éves hallgatás után közölte Rudolf szűkszavú bucsulevelét és elmond mindent, amit erről a tragikus Habsburgról különben is mindenki tudott. Elmondja a legnagyobb hitelességgel azt, amit oly szívósan és oly céltudatosan titkolt az udvar és a kamarilla, hogy Rudolf magában hordozta a halál vágyát. Ellenállhatatlan, legyőzhetetlen nosztalgia égett benne a halál után, mintha csak menekült volna a történelmi végzet elől. Mintha ő is azt érezte volna, amit anyja oly hideglelős félelemmel hordozott és titkolt magában „az első és utolsó Rudolfról”. Azért menekült az életből, mert nem akarta vállalni az utolsó Rudolf szerepét.

Különös, hisztériás érzékenységgel reagált mindenre, ami körülötte történt s annak ellenére, hogy nem tartozott a fanatikus emberek közé s politikai kérdésekben meg éppen nem ismerte azt a merev állhatatosságot, amivel például Ferenc Ferdinánd hajszolta keresztül saját terveit, mégis szentül hitte, hogy azok a felvilágosult eszmék és azok a politikai ideák, amelyeknek lankadatlan hirdetőjévé vált már egészen fiatal, még majdnem gyermekember korában, egyedül képesek megtartani a tragédiát. Rudolfot nem a klikk kergette halálba — mint ahogy különösen egyes körökben szereték hangoztatni félre nem érthető éllel a magyarellenes kamarilla felé —, hanem a céltalanság, a reménytelenség tudata. Az a tudat, hogy soha nem lesz benne elég erő ahhoz, hogy eszméinek érvényt szerezzen.

Rudolf halálában valóban volt sok miszticizmus, volt sok olyan vonás, amelyből könnyen össze lehetett szőni a titok fátylát. Csakhogy ezek a titokmotivumok sokkal mélyebben gyökereztek a korban és történelemben, mint ahogy a századvégi ember látta vagy láthatta volna. Ezért lett a mayerlingi tragédiából szerelmi, politikai és bűnügyi grand guignol s ezért nem sikerült soha kihámozni belőle az igazságot. Mostani vallomásában több ízben is említi az özvegy, hogy Rudolf állandóan készült a halálra s őt is invitálta magával. Szerinte tisztára véletlenül mulott, hogy a szerencsétlen Vecsera Mária bárónő volt azon az estén Rudolf

A Nemzetek Szövetségének rendeltetésének megfelelően nemzetekből kellene állnia. Nemzet alatt homogén politikai egységet értünk, melynek határozott területe, felelős kormányzója van, mely szerződéseket köthet és érvényesíthet. Olaszország ilyen értelemben nemzet, Abesszinia azonban nem. Abesszinia *harcos törzsek országa*, melyeket nem kötnek egészen erős hűségkötelek az amhari császárhoz. Lehet, hogy saját törzsét bizonyos fokig rendben tudja tartani, hatalma azonban nem terjed tovább. A *danakilok* utasokat ölnek meg, tekintet nélkül színükre és fajukra. *Egy férfi nem kap addig feleséget, amíg nem bizonyította be férfiaságát, azáltal, hogy négy felnőtt embert megölt.*

Az olaszokat és egyéb idegeneket borzalom tölti el azoknak a hullacsonkításoknak láttára, melyeket ez az etikett előír, annak ellenére, hogy ez tulajdonképpen egy bizonyos fetiszmus, melyet a világháború alatt mi is több ízben megfigyelhettünk európai területen is. Nem kell tehát tulságos erkölcsi öntudatot éreznünk a danakilok rovására. Mindamellett azonban szembe kell néznünk azzal a ridég ténnyel, hogy *nem lehet civilizált területet egy gonosztevő lakta terület szomszédságában fenntartani, ha a rablók a szomszédból állandóan átcsapnak a határon és elviselhetetlenné teszik az életet a civilizált területen.* Egy gonosztevőt egy rendőrrel egy asztal mellé ültetni és azt állítani, hogy ők ketten most már fontos politikai testületté váltak, groteszk dolog. Helyeslően kellett volna bólintanunk, amikor báró Aloisi nyomban felállt és eltávozott, amint *Havariate* Genfben a Tanács asztala mellé ült.

A brit birodalom tulnyomó többségében a színesek birodalma. Ezek pedig nem olyan színűek, mint mi: nem világos pirosak. Ha, mint civilizált európaiak az olaszokat segítjük győzelemhez, meg-

sem változtat azon a tényen, hogy a nagy kapitalista államokban megszervezett ember feltételül le fogja verni azt az embert, aki a törzsi szervezetben él. Mindenesetre feltételezem, hogy a négusnak harcolnia kell. Ha ezt nem tenné, akkor a törzsek talán gyávaaságáért megölnék. Végző fokon azonban mégis a polgár fog győzni. Mi több: az európai hatalmaknak a polgár mellé kell állniuk, még akkor is, ha úgy kell tenniük, mintha a Ducera gyakorolnának nyomást. Akarva, nem akarva, hűsnek kell maradniuk a civilizációhoz, akármilyen is az. Meg kell engednünk Olaszországnak, hogy az ellenséggel megmérkőzzön, mert ha ezeket a harcok hegyi törzseket nem küszöböljük ki, akkor megölnék bennünket. És meg kell az olaszoknak engedni, hogy a danailokat kiküszöböljék, ugyanebből az okból.

Anglia adott szava

Közben azonban a brit hipokrizisnek nevezett jó kínai erkölcs, mely jóhiszeműségében mindig megható, azt követeli, hogy tartsunk ki a népszövetségi alapokmány mellett. Sir Samuel Hoare mellett és egymás mellett. Angliának meg kell tartania adott szavát, bár ezen szívből nevetnének a világ minden részében szétszórtan élő irak. Mi nem járhatunk el egyedül, tehát a Népszövetséget kell rávenni, hogy ugyanígy járjon el. Haladéktalanul hadba akarunk vonulni a béke érdekében és azt akarjuk, hogy a Népszövetség összes tagjai ugyanezt tegyék.

Ennek előkészítésére állig fel kell fegyverkezünk, a lehető leggyorsabban. Vickers és Sir Bazil Zaharoff felvirágozik. Fellendül a konjunktúra és én dupla kamatot fogok kapni megtakarított kis pénzem után. „Juda Oroszlánja” pedig védelmünk alatt majd komoly előadást tart a Ducenak Genf-ről, feltéve, ha a Duce továbbra is ragaszkodik ahhoz, hogy ne az elveinket kövesse, hanem inkább a példánkat.

Az optánsoknak

a földművelésügyi minisztérium nyújt felvilágosításokat

Bucurestiből jelentik: A külügyminisztérium, — mint megírtuk, — felhívást adott ki, amelyben közölte, hogy 1935. december 1-től kezdve 3 millió aranykorona előleget folyósítanak az optánsoknak. A fizetések 1936. március 31-ig tartanak és mindazok, akik a határidőig nem vették fel a pénzt, elesnek jogaiktól. Az érdekelt optánsoknak legkésőbb december 1-ig be kell nyújtani igénylésüket a baseli agráralap titkárságához és a kérvényben a csatolt aktákat francia nyelvre kell lefordítani.

Magát a kérvényt is francia nyelven kell megfogalmazni. Ha az adós — az állam — nem ismeri el a követelést, úgy a baseli bíróság dönt az ügyben. Az ügyben információkat ad a földművelésügyi minisztérium agrárreformigazgatósága (Directionei reformei agrare, din ministerul domeniilor si agriculturii), az akonto iránti kérelmet azonban Baselen kell benyújtani.

Roosevelt és a béke

Newyorkból jelentik: A „Newyork Times” felszólítja Roosevelt elnököt, hogy mint a Kellogg-paktum aláírója vesse latba minden befolyását a Népszövetségnek a béke megmentése érdekében. Attól tartanak ugyanis, hogyha Olaszországot elszigetelik, úgy annak végzetes hatása lesz.

a mayerlingi tragédia füzetes romantikáján. De azért a történelem szempontjából mégsem egészen érdektelen ez a vallomás, az első és talán egyetlen hiteles tanúságtétel amellett, hogy Rudolfnak halálnosztalgiaja volt s hogy valójában e kisebb, személyes tragédiával elébe akart vágni a nagy történelmi tragédiának. Az özvegy emlékirataiból tudniillik az derül ki, hogy az összeomlásnak volt az első áldozata, — harminc évvel Habsburg-katasztrófa bekövetkezése előtt.

Bérma ajándékok

5886 nagy választékban, legelőnyösebben

BUSCHI óra és ékszerészniél
S'r. Bratlanu, (Minorita palota) szerezhethők be.

kockáztattuk azt a veszélyt, hogy fenyegető ellenszínű hangulatot váltunk ki. Afrikában és Indiában sem tesznek magunknak jó szolgálatot, ámbár a hinduk még jobban lenézik az afrikaiakat, mint az olaszok. Ha viszont a négust segítjük győzelemhez, akkor a világos piros, vagy *fehér faj presztizsét, mely máris sokat szenvedett a japánoknak az oroszok fölött aratott győzelme miatt, és a Népszövetségnek a mandzsú-kérdésben való kudarca után, még súlyosabb csapás fogja érni, mint ami valami távoli ország részéről érhetne.*

„Kedves Sam...”

Sir Samuel Hoare Genfben kijelentette, hogy az ország mögötte áll. A munkáspárt, mely külpolitikai dolgokban mindig gyámoltalan és ezenkívül mereven antifasiszta, mert a fasizmus nacionalizálja a szakszervezeteket, igen illedelmesen viselkedett. Soha nem akadt még államférfinak ilyen egységes dicséret kórusa. Nem hinném, hogy harcok követői közül sokan figyelmesen elolvasták volna, hogy mit mondott. Itt szeretnék néhány dolgot tisztázni. Figyeljünk csak, mit mondott a francia nagykövetnek:

— A Népszövetség és vele együtt ez az ország az alapokmány kollektív érvényesítését akarja teljes egészében, különösen pedig állandó és kollektív ellenállást minden nem provokált támadással szemben. Erre az utóbbi tényre szeretném felhívni Excellenciád különös figyelmét. Excellenciád láthatja, hogy ugyanazt mondtam, amit most írok: „minden nem provokált támadással szemben”. E mondat minden szavának teljes értékét meg kell őrizni.

Lehet, hogy a halványrózsaszín polgár az afrikai vagy arab nap alatt terméketlenné válik és néhány nemzedék múlva kihal. Ez azonban mit

mellé, aki partnert keresett az öngyilkossághoz s mindegy volt neki, hogy ki az, aki együtt ugrik vele a szakadékba. Nem volt komolyabb szeretem a kis kétéves származású arméniai asszony és a hatalmas birodalom halálba induló trónörököse között, de ez az asszony nem riadt vissza Rudolf félelmes halálneuraszténiájától, amivel valójában elriasztott maga mellől mindenkit. A „nagy titok” előbb került le a napirendről, mint ahogy megoldódott. A mai ember gondoljaival régen tulszáguldott

Béketárgyalások a kormány és a nemzeti- parasztpárt között

Fővárosi lap feltűnést keltő híradsága a snagovi tárgyalásokról —
Tatarescu miniszterelnök biztosítja Mihalachenak az utódlást

Bucurestből jelentik: A főváros politikai köreiből hatalmas feltűnést keltett az egyik bucuresti-i lap híre, amely szerint béketárgyalások folynak a kormány és a nemzeti-parasztpárt között.

A „Credinta” jelentése szerint ugyanis tegnap Snagovban a legnagyobb titokban találkozott a liberális párt és a nemzeti-parasztpárt két vezetője, akik tanácskozást folytattak, miként lehetne a két párt között a hétközi együttműködést biztosítani. Állítólag a nemzeti-parasztpárt részéről beszűntetnék a kormányhuktató akciót, ezzel szemben a liberális párt a kormányutódlást biztosítaná Mihalacheék részére és a november 14-iki négyvilést a nemzeti-parasztpárt minden korlátozás nélkül megvárhatná.

A kormány tagjai egyébként csütörtökön este minisztertanácsot tartottak Tatarescu miniszterelnök elnöke alatt, amelyen azonban csak gazdasági kérdéseket tárgyaltak le. Megbeszítették az Angliának esedékes 270 ezer fontos részlet kifizetésének módjait. Az augusztus 3-iki megállapodás szerint november 1-ig 5000 vagon búzát és 3000 vagon árpát kell exportálni, hogy ezt a részletet lefedhessék, azonban a hadgyakorlatok miatt a szállítást nem tudták befejezni. Tabacovici CFR-elnök biztosította a kormányt arról, hogy megfelelő mennyiségű vagon bocsát rendelkezésre a szállítások mielőbbi befejezése érdekében. A kormány tagjai megbeszítették, milyen módon lehet újabb devizákat biztosítani az esetleges tengerikivitelből, hogy legkésőbb december 1-ig az állam eleget tehessen külföldi kötelezettségeinek.

A Banca Nationala kormányzója jelentést tett a kormánynak, hogy százezer hitelt bocsátott a központi szövetkezeti bank rendelkezésére és gondoskodni fog újabb hitelekkel a gabonaexport sikeres kivitele érdekében.

Fontos megbeszélés folyt le csütörtökön este az ipar- és kereskedelemügyi miniszteriumban, ahol megjelentek a fémipari érdekeltség képviselői is. A megbeszélésen az egyes gyártmányok standardizálásának, valamint az árak egységesítésének problémáját vitatták meg.

Jóváhagyta a vámvezérigazgatóság az Aradon letartóztatott selyemcsempész- kereskedők másfél milliós birságát

Megkezdődtek a kihallgatások az aradi vizsgálóbírónál — Grosz Izidor szabadlábra helyezését kérte — Pénteken dönt a vizsgálóbíró a bucuresti-i kereskedők további sorsa felett

Csütörtök reggel kilenc órakor kezdődtek meg a kihallgatások az aradi második számú vizsgálóbírói hivatalban a legutóbb leleplezett magyarországi selyemcsempészes ügyben. Szerdán megérkezett az aradi hatóságokhoz a vámvezérigazgatóság jegyzőkönyve, amelyben

jóváhagyja a Grosz Izidor és Sternberg Strumra kivetett 1 millió 200 ezer leles birságot és ezenkívül az elmaradt vám címén körülbelül 300 ezer leit kell fizetniük a kereskedőknek.

A bucuresti-i jegyzőkönyv alapján most már csempészes címen kezdődött meg a bünygyi vizsgálat az ügyben és ennek nyomán előreláthatólag holnap visszavonják a megvesztegetés címen elrendelt vizsgálati fogságot, viszont a vizsgálóbíró ugyanakkor csempészes címen újabb döntést ad ki, amelyben a két kereskedő további fogvatartását rendeli el. Az új vizsgálóbírói végzés nyomán ismét lesz vádtanácsi tárgyalás, amelyen most már az új

A világ különböző államainak ércpénzét hamisította egy kitűnően berendezett kínai gyár

A Népszövetség a pénzhamisítások leplezésére Bécsben a múlt esztendőben központi hivatalt létesített. Ez a hivatal összekötésben áll az egész világ rendőrségével, valamint a különböző államok pénzügyminisztereivel. Az utóbbi hónapokban a hivatalban a kapott jelentésekből feltűnt, hogy több európai országban hamis pénzeket hoztak forgalomba. Az összes államokban szigorúan fűrkésztek azokat az embereket, akik hamis pénzeket hoznak forgalomba. A bécsi pénzhamisítás elleni nemzetközi hivatal megbízottai Franciaországban megfigyeltek egy kínai kereskedőt, aki állandóan fém pénzekkel fizetett. Kiderült, hogy ezek a pénzek mind hamisak voltak. A kínai kereskedőt elfogták és a vizsgálat során megállapították, hogy Sanghaiban jól berendezett gyár működik, amely különböző államok pénzeit hamisítja.

vádpont felett vitázik a vád és védelem.

Alexandrescu Alexandru vizsgálóbíró ma délelőtt kihallgatta a két vádlottat, majd megkezdte a feljelentő Deutsch P., valamint Alexandrescu decebali vámfőnök kihallgatását. Mindketten újra ismertették a történeteket, a vádlottak viszont fenntartották régebbi vallomásukat. A vizsgálóbíró déli két órakor szakította meg munkáját és pénteken reggel sor kerül a tanúk kihallgatására is. Érdekesebb, hogy a tanúk sorában szerepel az egyik aradi étterem pincére is, akit a vád arra vonatkozólag hallgat ki, hogy együtt látta-e az étteremben Groszt és Sternberget a feljelentővel, valamint a vámfőnökkel.

Grosz Izidor egyébként védője útján a mai napon beadvánnyal fordult a vizsgálóbíróhoz és szabadlábra helyezését kérte. A kérvény felett a vizsgálóbíró szintén pénteken dönt.

6 milliós nyeresémet a Banca Româna de Comerț

Bucuresti-i szerencsés vevői nyerték.

Sorsjegyek beszerezhetők az elárusítóhelyeken: Arad, Bul. Regina Maria 8., valamint a Cultura papírkereskedésben. 5990

Los Angeles városát pusztulással fenyegeti egy borzalmas méretű erdőtűz

Emberek és állatok tömegszámra pusztulnak el — Los Angelesben eddig 100 ház és 40 luxusvilla esett a tűz martalékául

Kaliforniában borzalmas méretű, veszedelmes következményekkel fenyegető erdőtűz pusztít. Két miészaki ezred és nyolcezer ember igyekszik a tüzkatasztrófát elfojtani, de eddig eredménytelenül. Mostanáig 2800 hold erdő pusztult el. A katonák ekrazitál és dinamittal egész erdőrészeket robbantottak fel, hogy útját állják a tűz terjedésének. Minden fáradozásuk eddig hiábavalónak bizonyult. Erős északi szél kilométerekre viszi a szikrákat, amelyek újabb tüzeket okoznak. Nemesek Kaliforniában, hanem az egész Egyesült-Államok területén nem pusztított még hasonló tűzvész. Az állatok menekülési útja el van vágva.

A madarak és a különböző erdei állatok ezrei pusztultak el.

A tüzkatasztrófa veszedelmét növeli, hogy Los Angeles városát is pusztulással fenyegeti. A pusztító erdőtűz eddig egy hattagu család

tragédiáját idézte elő. Moreland mellett egy az erdő által körülzárt telepen a lángok akkor érték el az erdőszelvényt, amikor már késő volt a menekülésre. A kis erdőszelvény egy tisztáson állt, az erdő fái 30 méterre estek a háztól, azonban oly rettenetes hőség volt, hogy a hattagu család szénre égett. Most már arról van szó, hogy nehéztűzvédelmet visznek ki a lángbanálló erdőhöz, hogy az ágyuk segítségével hatalmas tölcseket vájjanak, amelyek megakadályozzák a lángok továbbterjedését.

Későbbi jelentés szerint negyvenhét fegyenc, akik utjavításra voltak kirendelve és számos cowboy, akik nyájaikat akarták a veszélyeztetett helyről kimenteni, a tűzben lelték halálukat. Los Angeles városát sűrű füst és hamu borítja. A tűz eddig 100 házat pusztított el, köztük 40 luxusvillát. Kétszázötven személyt súlyos égési sérülésekkel kórházba szállítottak.

CORSO 5, 7½ és 9 egynegyed órák.

EGGERTH MARTA

remek énekes vigjátéklágere

A szőke Carmen

Wolfgang Liebeneiner, Ida Wüst, Leo Slezák.

Jegyelővét szombat és vasárnapra! Kedvezményes jegyek érvénytelenek!

SELECT 5, 7½ és 9¼ órák

Lángol a Volga

Albert Prejean,

Nathalie Kowanko, Inkisinoff.

URANIA 5, 7½ és 9¼ órák

Heidelbergi diákélet

Gyönyörű kiállítás, romantikus énekes film. Főszereplője: GRETE NATZLER

Előkészületben:

Feltámadás (Anna Sten — Fredric March.)

Peer Gynt (Hans Albers.)

HIREK

A bucaresti-i tojáskirály

Ezt az urat a fővárosi lapok Cantalupnak is elnevezték, azon az alapon, hogy mielőtt még a huszonötmillió devizacsálás miatt a vacaresti-i börtön csendes lakója lett volna, előszeretettel foglalkozott a vendéglőkben a primör kantalupdinnyéket — hatszáz leiert adagonként. Az egykori vidéki patkolókovácsból lett fővárosi milliós bünyűje immáron egy hete foglalkoztatja a fővárosi bíróságot és a zsufolásig megtelt tárgyalóterem az elegáns világ találkozóhelye lett, ahol főként unatkozó hölgyek várnak valamilyen kipattanó szenzációra. Az izgalmat keresők egyelőre csalódtak, mert Vasilescu és társainak bünyűje éppen olyan szürkén folyik le, mint bármilyen más bünyű. Viszont tanulságos karrier-regény bontakozott ki azok előtt, akik türelmesen végigülték a tárgyalásokat.

Az egyik, Petrescu nevű tanu elmondotta legutóbb, hogy Vasilescu látta el egyidőben a fővárost élelmiszerekkel és milliókat keresett az üzletben, egy, azóta már elhunyt miniszter pártfogása alatt. A tanu milliós közmunkákat kapott Vasilescu támogatásával, sőt a devizacsálás zseniális értelmű szerzője egyidőben annyira beférkőzött Argetoianu bizalmába, hogy a pártvezér mindenáron — képviselőt akart belőle csinálni. Más alkalommal a volt patkolókovács monopoliumot szerzett a tojáskivitelre és szakkörökben „tojáskirály”-nak nevezték. Amíg Sassu jelenlegi földművelésügyi miniszter véget nem vetett a nagy üzlet reményeinek. Ez a tanu, aki meglehetősen naivan adta elő mondókáját, felsorolta mindazokat a vezérpolitikusokat és volt minisztereket, akikkel Vasilescu jóbarátságban volt és akik presztizsükkel támogatták. Csinos névsor volt. S amikor végül az elnök megkérdezte, tulajdonképpen milyen pártállású volt a nagy protekcióval rendelkező férj, Petrescu rezignáltan megjegyezte:

— Nem volt neki szüksége pártra, kérem. Jöbba volt az összes „kisistenekkel...”

Mi lesz a főtárgyalás eredménye, még nem tudni. Bizonyára elítélik Vasilescut, aki hiába volt jöbba az összes „kisistenekkel”, hiába volt képviselőjelölt és tojáskirály, elcsuszott azon a bizonyos banánhéjon. A sokmilliósi blokkhástól és a hatszázleies kantalupdinnyétől a vacaresti-i börtönön keresztül csuszott — egészen a vádoltak padjáig, ahol már nem mentheti meg semmiféle protekció. Az új idők devizazavarainak konjunktura-lovagja befejezte furcsa pályafutását. Odakerül, ahonnan karrierje második etapejában elindult a milliók felé: — a vacaresti-i börtön csendes magányába... Ahol elegendő ideje lesz Vasilescunak gondolkodni afelett, vajjon érdemes volt-e mindezt végigcsinálni, hogy valaki — néhány hónappal előbb köstolghassa az illatos kantalupdinnyét, mint a többi közönséges halandó...

(—rosi)

— **ERŐS HAJNALI KÖDKÉPZŐDÉS.** Változó felhőzet, erős hajnali ködképződés, sok helyen, kivált nyugaton további eső. A hőmérséklet valószínűleg kissé emelkedik.

— **Szombaton: hivatali munkaszünet.** Szombaton, Szent Demeter napján az aradi közhivatalok hivatali munkaszünetet tartanak. Az aradvárosi anyakönyvi hivatal a szombati esküvők nagyszét lehetőség szerint pénteken fogja lebonyolítani.

— **Titulescu pénteken hazaérkezik.** Bucarestből jelentik: Titulescu külügyminiszter előreláthatólag pénteken az országba érkezik.

— **Bankett Bucarestiben a volt francia pénzügyminiszter tiszteletére.** Bucarestből jelentik: Ma délben a külügyminisztérium bankettet adott Paul Reynaud volt francia pénzügyminiszter tiszteletére. Délután Paul Reynaud előadást tartott a kereskedelmi akadémiában.

— **Az egyetem bölcsészeti fakultásának ünnepélyes megnyitása.** Bucarestből jelentik: Ünnepélyes külsőségek között nyitották meg ma az egyetem bölcsészeti fakultását a tanárok és a diákok jelenlétében. Hurmuzescu tanár felhívást intézett a diákokhoz, hogy az egyetemi évet komoly munkában töltsék el.

— **A külföldön mindenki által előnyösen ismert Tarpan hajcsepp** már beiföldön is minden gyógyszerárban és droguerában beszerezhető.

— **Eltemették a galati-i repülőkatasztrófa három áldozatát.** Bucarestből jelentik: A galati-i repülőszerecsétlenség három áldozatának holttestét tegnap a fővárosba hozták. Rothe Constantian hadnagyot ma délután temették el az evangélikus temetőben, míg a másik két áldozatot a Reinvierea temetőben helyezték örök nyugalomra.

— **Akció az idegenforgalom fellendítéséért.** Bucarestből jelentik: Sergiu Dumitriu belügyi államtitkár turisztikai törvényjavaslatot készített el. A javaslatot a parlament őszi ülészakán megszavazzák. Az új tervezetnek az idegenforgalom fellendítése a célja.

— **A megvakulás veszélye fenyegeti De Valera ir miniszterelnököt.** Londonból jelentik: De Valera ir miniszterelnököt a megvakulás veszélye fenyegeti. Orvosi figyelmeztetésére elhatározta, hogy haladéktalanul Amerikába utazik, ahol a leghíresebb szemorvosok veszik kezelés alá.

— **Leírogaltak tízenkétezer „hólabda” utalványt.** Bucarestből jelentik: Az igazságügyminisztérium rendeletére az ügyészség leírogaltatott 12 ezer 50 leies postautalványt, amelyeket a „hólabda” rendszer résztvevői adtak fel. Érdekes, hogy a pénzesutalványok feladói közül senkisémm reklamáta a küldeményt. A 12.000 feladó közül 500 postatisztviselő.

A fehér mérgeg ügynökei

Sikerült leleplezni a kábítószercsempészség egy rejtékhelyét és egy héten belül a párisi rendőrség 13 kokainüzért fogott össze, akik a párisi alvilágot és a félvilági nőket fehér méreggel látták el. A csempészek vezetője egy Battistini nevű olasz származású bártulajdonos, aki elegáns hölgyekkel árusította a kokaint, morfiumot, heroint és más kábítószerket. Ezek a hölgyek kizárólagukban hordták szét az árut, amely úgy volt csomagolva, mintha kozmetikai szer volna. A letartóztatott ügynökök között egy ismert nevű francia filmszínész is van. Battistini kedvesének lakásán elrejtve nagy tömeg kábítószerrel talált a rendőrség.

— **Merénylet a bucaresti-i-cernauti gyors ellen.** Bucarestből jelentik: Tibeni és Dornesti között a bucaresti-i-cernauti gyorsvonatot kövekkel megtámadták.

— **A tanulók vasuti fellejgye.** Bucarestből jelentik: A vasut vezérigazgatósága gondoskodott arról, hogy az állami iskolák tanulói és az egyetem hallgatói féláru kedvezményrel utazhassanak november 15-ig. A tanulók kedvezményes jegy váltására feljogosító igazolványai október 15-én érvényüket veszítették. A vasut igazgatósága az igazolványok érvényét egy hónappal meghosszabbította, de a sajtó számára kiadott közlemény szerint csak az állami iskolák növendékei számára.

— **MERÉNYLETTERV HITLER ELLEN.** Amsterdamból jelentik: A rendőrség tegnap tartóztatta Hartenstein Erich német könyvkereskedőjét, aki hamis holland utlevéllel át akart menni Németországba. Kihallgatása során kijelentette, hogy merényletet akart elkövetni Hitler ellen. Hartensteinnél miniatűr revolvért találtak. Ezzel akarta megölni Hitlert, akéhez mint holland újságíró akart bejutni.

— **Orvosi hír.** Dr. Grünwald Márton, néhai dr. Werner utóda, a bécsi Oppenheim-klinika és a Lupus intézet volt orvosa rendel: bőr, urologia és kozmetikai betegeknek St. Alexandri No. 11.

A játékos keserve

— Ah, milyen kár, hogy nincs a tükörnek még egy szárnya: milyen szép rómi- vagy bridge-partit lehetne bármikor összehozni...

Örökre kitiltották a Bata-cipőgyár lerakátát Ujvidékről

Ujvidékről jelentik: Feltűnést keltő határozatot hozott Ujvidék iparhatósága. Az iparhatóság ugyanis megvonta a Bata-cipőgyár ottani elárúsítóhelyének iparendélyét és a gyárat örökre kitiltotta a város területéről. Ezt a határozatot a kisiparosok érdekében hozták, mert a Bata-gyár rendkívül alacsony áraival a kisiparosok létét veszélyeztette. Egy elkéseredett cipész bezuzta az ujvidéki üzlet-helyiség kirakatait, mert az olcsó árak miatt elvesztette hónapokra előre lekötött munkáját, egy palánkaídos cipész pedig felakasztotta magát.

Az ujvidéki kereskedelmi és iparkamara panasszal fordult a Bata-gyár ellen az iparhatósághoz, amely döntésében a Bata-cég ujvidéki fiókját örökre megfosztotta az árusítás jogától és hatezer dinár pénzbüntetésre is ítélte. A Bata-fiók az ítélet ellen fellebbezést jelentett be a báni kormányzósághoz.

— **Exportilleték-mentes az állami fa.** Bucarestből jelentik: A pénzügyminisztérium rendeletet adott ki, amelyben közölte, hogy az állami erdők termékeit felmentette az exportadó, a forgalmi- és bélyegilletékek fizetése alól.

— **Megölték New-Yorkban a prohibíciós világ utolsó gangszterét.** New-Yorkból jelentik: Flegenheimer Arturt, a prohibíciós világ utolsó gangszterét tegnap gépfegyverlövéssekkel megölték. A bandita lelküsmerejét számos gyilkosság terhelte s halála egy ellenséges gangszterbandával folytatott harc során következett be.

— **Három hónap egy novelláért.** Clujról jelentik: A cluji hadbírósg 3 havi elzárásra, 3000 lei pénzbüntetésre és 5 évi jogvesztésre ítélte Lager Károly cluji joghallgatót, akinek „Erdélyi levél” című novelláját ez év február 16-án felolvasták a budapesti rádióban. A felolvasást Florea Iosif néptanító is végighallgatta és feljelentette Lager államellenes izgatás címén. A joghallgató azzal védekezett a tárgyaláson, hogy tudta nélkül közölték le novelláját a budapesti rádióban. A hadbírósg azonban ezt a védekezést nem fogadta el és marasztaló ítéletet hozott.

— **A BUCURESTI-I MAGYAR KIRÁLYI KÖVETSÉG** folyó hó 28-án a Str. Gogu G. Cantacuzino 65. szám alá költözik.

— **Megadóztatják az üres vadásztöltény-hüvelyeket.** Bucarestből jelentik: A monopoli-gazgatóság elhatározta, hogy október 20-tól kezdődően 10 leies darabonkénti addó alá esnek a vadászathoz szükséges üres hüvelyek.

— **Gyakran visszatérő székszorulás, rossz emésztés, vastagbélhurut, felfúvódás, oldalfájás, légzési zavar, szivdobogás, fejfájás, fűzűgás, szédülés és lehangoltság esetén a természetes „Ferenc József” keserűvíz gyorsan megelékníti a gyomor és a belek működését, az emésztést rendbehozza, megszabadítja az embert a kellemetlen érzésektől s tiszta fejet és nyugodt alvást teremt. Az orvosok ajánlják.**

— **Betörés a lipovai zsidó templomba.** Lipováról jelenti tudósítónk: Szerda este 8 óra tájban a lipovai zsidó templom előtt elfaladó járókelők figyelmelek lettek arra, hogy a templom ablaka a szokástól eltérőleg nyitva van. Az egyik járókelő zseblámpájával bevilágította a templom belsejébe, ahol egy keresgélő férfi alakját pillantotta meg. Azonnal fellármázta a környéket és előhívta a templomszolgát, akivel benyitottak a templomba, hogy a betörőt ártalmatlanná tegyék. Mire azokban bejutottak a templomba, a betörő már eltűnt. Megállapítást nyert, hogy a betörő a templom alacsonyán fekvő ablakát benyomta és azon keresztül jutott be. A szökést az segítette elő, hogy az egész környéken nem volt egy ép világító villanykörte és a templom környékén teljes sötétség uralkodott. Lazar Gheorghe komiszár kiszállt a színhelyre, ahol megállapítást nyert, hogy a betörést a helyzettel ismerős egyén követte el. Kár nem esett, mert a betörést idejében észrevették és a betörőnek nem volt ideje a templomban talált tárgyakból bármit is magához venni.

— **Az autótulajdonosok jelentkezése.** Az aradi rendőrkvesztura közli, hogy mindazok az autótulajdonosok, akiknek autója üzemben van és a rendőrségi ellenőrzésen eddig nem vettek részt jelenjenek meg e hó 25-én és 28-án a délelőtti órákban autójukkal együtt a közlekedésügyi osztályon. Meg nem jelenés esetén forgalmi engedélyüket elkobozzák és megsemmisítik.

Vásároljunk MUZSAY-nál, Arad, 6 havi részletfizetésre Mercur-könyvre készpénz árák. 5489

Teljhatalommal

ruházták fel a lengyel államfőt

Varsóból jelentik: A lengyel képviselőház ma rendkívüli közgyűlésre ült össze, hogy tárgyalja a kormánynak adandó felhatalmankancellár mondott és amelyeket én kormányramesszemenő teljhatalommal ruházza fel az államfőt, aki ennek birtokában több gazdasági természetű rendeletet adhat ki. Az államfő teljhatalma azonban csak 1936. január 15-ig terjed. A miniszterelnök beszédében a képviselőház és a lengyel nép bizalmát kérte és hangsúlyozta, hogy a kormány meg akarja oldani az ország legégetőbb gazdasági kérdéseit.

— **ZÜRICH ZARLAT:** Páris 20.27 és háromnegyed, London 15.13 és egynegyed, Newyork 307 és ötnyolcad, Milánó 25.00, Amszterdam 208.65, Berlin 123.50, Prága 12.73, Vausó 57.85 és fél, Belgrád 700.

— **Elhalasztották a kisanant gazdasági konferenciáját.** Bucurestiből jelentik: A kisanant gazdasági konferenciáját, amelyet november 1-én kellett volna Bucurestiben megtartani, elhalasztották. A jugoszláv kormány ugyanis arra való kíváncsisággal, hogy belpolitikai elfoglaltsága miatt nem készíthetett fel megfelelő módon a tárgyalásokra, a konferenciát jövő év januárjára kéri elhalasztani.

— **Dumitrescu, a Banca Nationala volt kormányzójának érdekes vallomása a devizacsatlási bűnpörben.** Bucurestiből jelentik: A 25 millió leies devizacsatlási bűnpör mai főtárgyalásán kihallgatták Dumitrescut, a Banca Nationala volt kormányzóját. Kijelentette, hogy senkisémet utasíthatta el egy külföldi hitelező transzfer-kérvényét, mert ez egyértelmű lett volna a Banca Nationala csődjével. Más formulákat alkalmaztak, így: előjegyzésbe veszik, vagy: felveszik a tablóba. Dumitrescu leszögezte, hogy véleménye szerint Tony Iliescu anyagilag is érdekelve lett volna az ügyben és azért kereste fel őt a transzfer-kérvények elintézésében.

A lázadó ördögtáncosok

Ghazl, Irak királya külön dekrétumban lázadónak minősítette a yezi di sektát, a hirhiedt „ördögtáncosokat” és Sinjar kerületet, valamint Mossul környékét lázadási körzetnek nyilvánította. Az ördögimádók a katonai szolgálat ellen lázadtak fel. A kormány csapatokat és repülőgépeket küldött északi Irakba és kihirdette az ostromállapotot.

— **Pánik a newyorki üzletnegyedben.** Newyorkból jelentik: Tegnap az üzletnegyedben leirhatatlan pánik támadt. Estefelé a csatornanyílások vasfedői óriási detonáció kíséretében a levegőbe repültek, majd füstgomolyag tört elő és a városrész sötétségbe borult. Azt hiszik, hogy a fűgázvezetéknel történt a robbanás.

— **Katasztrófális árvíz Bulgáriában.** Szófiából jelentik: Az utóbbi napok esőzése következtében egyes helyeken katasztrófális árvíz pusztít. Különösen Smitti város szenved sokat az árviztől, amely a város lakóit a múlt éjjel álmában lepte meg. Ez magyarázza azt, hogy a városban és a környéken sok az áldozat. Eddig 17 halottat találtak, de sokan eltűntek.

— **A világ leggazdagabb családja: a Du Pont lőszergyárosdinasztia.** Newyorkból jelentik: John K. Winkler, az amerikai milliárdosok életrajzírója, megírta a világ leggazdagabb családjának: a Du Pont lőszergyáros-dinasztiának történetét. Winkler szerint Amerika legelső pénzkirályai ma nem a Rockefellerek, Fordok, Mellonok vagy Morganok, hanem a Du Pontok, ez a gőgös, zárkózott család, amely Delavare-államban középkori fejedelmek udvarait elhomályosító fényben él és a legszebb vagyon ura, amely valaha magánkezében összegyűlt. Amíg a tegnapi pénzügyi sulyos veszteségeket szenvedtek és takarékoskodni kénytelenek, addig a Du Pontok családja még emelkedőben van, mert a nemzetközi hajók, amelyek a többi milliárdos vagyonait lemorzsolják, csak növelik a lőporgyáros-dinasztia szűkös vagyonát.

— **Ma az alant gyógyszertárak tartanak újellmelegítést:**

ANGEL: Piața Catedraloi.

KESZTENBAUM: Str. Ghîbă Birta.

OMESCU: Bulvardul Regina Maria

— **Angol Nyugatindianában véres zavargások történtek.** A Winward-szigeteken a munkanélküliek csoportos felvonulást rendeztek, amely általános rombolással fejlődött. A felbőszült tömeg fosztogatni kezdett, majd megtámadta a rendőroket is. Valóságos közelharc keletkezett, amelynek során a rendőrök egy zavargót agyonlőttek és négyet súlyosan megsebesítettek. A rendőrség a közelben tartózkodó angol hadihajóktól kért megerősítést. A zavargók közül többet letartóztattak.

— **Mexikói forradalmárok borzalmas vérfürdőt rendeztek egy községben.** Mexikóból jelentik: Vasárnap Mesa Redenta községet megrohanta 70 forradalmár, akik ott nagy pusztítást végeztek. A forradalmárokat a kormánycsapatok vették üldözésbe és sikerült is őket leverni. A felkelők 34 halottat és több sebesültet hagytak a csatatéren. — **Sonora államban a felkelők egy másik csoportja megtámadta Altar községet és lemészárolta a község vezetőit.**

A népszerű bandita

A Semmibűszék tegnap foglalkozott Manoil botosani-i csendőrezredes ama kérelmével, hogy Coroiu, a hírhedt bandita büntnyét helyezzék át más törvényszékhez tárgyalás végett. Az indok: Coroiu rendkívül népszerű a lakosság körében, kiterjedt rokonsága, számos pártfogója van, akik befolyással lehetnek a tárgyalás menetére és az esküdtek verdiktjére. A legfelsőbb bíróság alaposnak találta az indokokat és helyt adott az elhelyezési kérelemnek. Egyelőre még nem történt döntés afelett, melyik törvényszékhez teszik át Coroiu bűnperét.

— **Tíznap elzárásra ítélték egy arad megyei mezőőrt.** Parv Anton sepreusi mezőőrt az aradi törvényszék ma tíznapi elzárásra ítélte, mert súlyosan megverte Pavel Ioan sepreusi gazdálkodót, aki éjszaka ment ki a község határában levő földjére, hogy learassa búzáját. Az éjszakai aratást azonban a hatóságok megtiltották és ebből keletkezett az összeveszés, amelynek folyamán Parv eltörte a gazda kariját és fején is súlyosan megsértette.

— **Elítélték egy tolvaj aradi mechanikust.** Nagy Antal aradi mechanikus az emlékezetes micalacai árvíz idején hajléktalan maradt és egy védettebb helyen lakó öz. Kemp Antalné aradi ház-tulajdonosnő helyet adott lakásában Nagynak és barátjának. A vád szerint néhány nappal az árvíz után Nagy felhasználta a háziasszony távollétét és több ruhadarabot vitt el. Kempné feljelentésére annakidején a mechanikus beismerő vallomást tett, mire azonban a törvényszék kitűzte a főtárgyalást, Nagy ismeretlen helyre távozott. Körözőlevelet adtak ki ellene és néhány nappal ezelőtt fogták el. A törvényszék ma tárgyalta az ügyet és Nagy kijelentette, hogy gavallériából vállalta magára a lopást, amelyet tulajdonképpen barátja követett el. Miután azonban a tanúk azt vallották, hogy a mechanikus távozott a házból csomaggal kezében, a bíróság 30 napi elzárásra ítélte. Miután Nagy nem fellebbezett, az ítélet jogerős.

Amit Dollfuss akart...

Bécsből jelentik: Ma délelőtt megnyílt az osztrák szövetségi gyűlés őszi időszaka. Az ülésen nagyobb beszédet mondott Schuschnigg szövetségi kancellár, aki beszédét ezekkel a szavakkal kezdte:

— **Mindaz, amit néhai elődöm, Dollfuss zási törvényjavaslatot.** Ez a törvényjavaslat lépéseimkor magamévá tettem, teljes mértékben érvényben van ma is a külpolitikai és belpolitikai téren, gazdaságpolitikai, pénzügyi és szociálpolitikai tekintetben.

A kancellár után a pénzügyminiszter mondott nagyobb beszédet a jövő évi költségvetésről.

A győzelmes halál

A halott kémények újraéledtek, sűrű, fekete tömegekben tódultak ki nyílásaikon a füstfelhők, annak jeléül, hogy véget ért a sokesztendős pihenés. Serény munkáskezek buzgolkodnak a zugó géptermekekben, dübörögnek a motorok, izzanak a kazánok, nincsen szünet és nincsen pihenés, újabb és újabb tömegek fordulnak be a gyárkapukon, hogy felváltásuk az elfáradtakat... szüntelenül folyik a nagy munka. A ködbeburkolt angol sziget-országon serényen gyártják a halott...

Anglia egyik legnagyobb lapja, a Daily Herald számol be arról, hogy a fegyvergyárak olyan tempóban dolgoznak, amilyenre nem volt példa. A sheffieldi telepek, amelyek az utóbbi időben hetenként csak két-három napon át voltak üzemben, most napi három turnusban, éjjel-nappal gyártják a fegyvereket. Sokkal több acétra van szükség, mint bármikor, Sheffield történetében, puskacsövek légiója, ágyulövedékek, ágyutalozatok, repülőgépaikatrészek, bombák, páncéllemezek légióját gördítik naponként ki vagonokban a gyárakból. A gépek nem bírják az iramot, új gépeket szereltek fel a legnagyobb gyorsasággal. Az egyik cég tömeggyártásra rendezkedett be harcokcsik és hadihajók részére szükséges acéllemezek számára, egy másik olyan ágyulövedéket gyárt, amelyek minden acéllemezen átjutnak. Ezek óta bezárt gyárakat helyezett újból üzembe és hónapok óta hamisan megcímzett ládáknak szállítják el a fegyvereket a világ minden részébe.

És míg az angol gyárak milliósámszámra ontották a halál eszközeit — ravatalán feküdt Henderson Artur, a béke ideálistá apostola, akit az a tudat ölt meg, hogy nem bírja valóra váltani nemes terveit, hogy az emberiség öntudatlanul fut újabb katalizma felé. A Nobel-békedíj nyertese az olasz — abesszin háború kitörésekor már súlyosbeteg volt — elítélték előtte ezt az eseményt, mert körvezezte tisztában volt azzal, hogy ez a hír még súlyosabbá tenné állapotát. De nem tudták visszahívni az életnek Henderson Arturt. Eppen úgy, mint ahogyan Henderson Artur nem tudta visszahívni az embereket az annyira sóvárgott örökbékét.

Fekete füstfellegek szállnak el Henderson Artur sirja felett. Ujjáéledt kémények ontják ezeket a fellegeket, amelyekből gunyosan vigyorog az örök álmát alvó apostol puposodó sírkömbje felé — a győzelmes halál...

— **Az aradi rendőrkvesztúra közli a 18, 19 és 20 éves premilitaris kötelezettségű ifjakkal,** hogy november 1-én kötelesek megjelenni a premilitaris gyakorlaton. Aki a kötelezettségnek nem tesz eleget, súlyos büntetésben részesül.

Volt már MISS ELISABETH-nél?

Ha még nem volt, úgy keresse fel, míg nem késő a kiváló grafológusnő, kiről mindenféle nagy elismeréssel és csodálattal beszélnek a közönség minden rétegében. Fogad: Str. Gh. Lazar 10. alatti szalonjában (Uránia mozi után.) Taxa 30 lei. 5992

— **Turistaság.** A Soc. Carpatina Ardeleana aradi osztálya október 26-án és 27-én a következő turákat indítja az Arad-Podgoria villamos vasút aradi állomásáról: I. tura: Szombaton déli 11.45 órakor Livada Hta. 10., Cazan, Spirochon át a casoaeai menházig. — II. tura: Szombaton délután 2.10 órakor: Livada Hta. 10., Carcuma hegyen át a menházig. Az I. turát vezető Lányi Izsó, a II-at Reinhart Erzsébet. Mindkét tura résztvevői a menházban háltnak meg, majd 27-én, vasárnap reggel 8 órakor továbbindulás a Lvovscum át Jernovára, ahol délelben találkozik a III-ik turával, amely 27-én, vasárnap reggel Radványi Ödön vezetésével indul az 5.05 órai villamossal Radna, Soimoson át Jernovára. Jernováról délután 2 órakor mindhárom csapat együtt jön vissza Soimoson át Radnára, onnan a 6 órakor induló villamossal Aradra. — A vezetőség figyelemzeti a résztvevőket, hogy a vékony nyári cipők helyett erős turacipő és megfelelő ruházat, lehetőleg esőköpeny is szükséges.

BUDAPESTRE

50%-os vasuti kedvezmény,
2.50 pengős utólagos vizum
október 15. és 31. között.

WAGONS-LITS // COOK Menetjegyirodában
Arad, Minorita-palota.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

A gyarmati probléma

**Irta: Sir Herbert Samuel,
Anglia volt belügyminisztere, az alsóház
liberális táborának vezére**

Az Egyesült Államoknak az az elhatározása, hogy távoztassa magát minden külső viszálytól, melyen benn gyökerezik az amerikai nép lelkében és az Egyesült-Államok egyik alapelvét képezi a köztársaság megalapítása óta. Amerikának a világháborúba való beavatkozása valami egészen rendkívüli volt, amihez hasonló a jövőben nem fordulhat elő. Mivel magyarázható azonban az, hogy Németország, Japán és esetleg a közeljövőben Olaszország is távoztassa magát Genftől? Azt hiszem, hogy ennek két oka van. Az egyik abban a felfogásban keresendő, amely bizonyos esetekben megengedhetőnek, sőt szükségesnek tartja a háborút. Az államok többsége azonban a háborút az emberiség legnagyobb átkának tekinti és el van szánva arra, hogy a végsőkig menjen a háború lekiűzdésében. Ez a beállítottság határozza meg a jelenlegi genfi tevékenységet. Azok az államok, amelyek a háborúról semmi szín alatt sem akarnak hallani, hűségesek maradnak a Népszövetséghez.

Figyelembe kell venni azonban egy másik tényezőt is. Németország, Japán és Olaszország nincsenek megelégedve jelenlegi hatalmi helyzetükkel. Nagy néptömegekkel rendelkeznek, amelyek száma egyre emelkedik. Az élelmiszereket és a nyersanyagok nagyrészt behozatal útján kell fedezniük, gyarmatokkal pedig nem rendelkeznek. Hogyan gondoskodhatnak tehát ellátásukról? És honnan vegyék elő az ezek megvásárlásához szükséges eszközöket? Ezek az országok azt látják, hogy a föld háromtöredé fölé négy politikai alakulat gyakorol ellenőrzést, és pedig: Nagybritánia, Franciaország, az Egyesült-Államok és Oroszország. Ezért ezt mondják ezeknek az államoknak:

„Ti, akik a XVIII. és XIX. században elég erősek voltatok ahhoz, hogy az alkalmat kihasználjátok, könnyen mondhatjátok, hogy a huszadik században elérkezett a béke ideje és a többi népek számára már nincs terjeszkedésre hely. A Népszövetség és azok, akik hozzá tartoznak, nem szolgálnak más célt, mint eme négy nagyhatalom érdekeinek védelmét és a mi tönkretételünket. Erre vall az az autarchikus politika is, amelyet követnek. Még maga, Nagybritánia is felfüggeszti a szabad kereskedelem elvét és piacait egyre inkább a birodalom államainak számára tartja fenn. Akkor tehát, amikor a mi áruinkat a fél földtekén senki sem akarja megvásárolni, hogyan szerezzünk pénzt azon nyersanyagok és élelmiszerek fedezésére céljaira, amelyek nélkül létünkben vagyunk veszélyeztetve?”

Gyarmatok átengedése — bármilyen kívánatosnak is látszana bizonyos esetekben — nem oldhatja meg ezt az alapvető problémát. De nem vezethetnek a kérdés megoldásához imperialista vállalkozások sem. A csak félig lakott területek (Dél-amerika, Kanada, Ausztrália, stb.) már hosszú ideje olyan nemzetek tulajdonában vannak, amelyek nem mondanak le azokról. Ezeknek a területeknek nagyrészt hadjáratok árán szereztek meg. A területi változások nem elégítenék ki a fentemlített államok többszázmilliónyi lakosságának gazdasági szükségleteit. A mi kötelességünk a világ gazdaságát a helyes mederbe terelni, mert a föld élelmiszerrrel és nyersanyaggal fölöslen el tudja látni az embert, elegendő feldolgozásra alkalmas anyagot tud biztosítani az összes államok iparainak. Meg kell adni azonban a lehetőséget a nemzeteknek, hogy a szükséges élelmiszereket és nyersanyagokat beszerezhessék. Ezért le kell mondania a világnak a gazdasági nacionalizmus veszélyes tanának alkalmazásáról. Az államoknak követniük kellene a nemzetközi konferenciák és a gazdasági szakemberek tanácsait és meg kellene szüntetniük a nemzetközi kereskedelmet korlátozó intézkedéseket. Csak ily módon valósíthatnánk meg az egyes valuták stabilizálását és szüntethetnénk meg a munkanélküliséget. Ennek megvalósítása esetén a kevésbé népes országok uiból megnyithatnák határait a bevándorlók előtt, anélkül, hogy a jelenleg ott lakó polgárokat az a veszély fenyegetné, hogy elvesztik munkájukat. A gazdasági jólét növekedésével egyidejűleg megszűnne a politikai nyugtalanság és a világot végre helyredálna a nyugalom. Természetes, hogy ilyen kezdeményezés csak a Népszövetség részéről indulhatna el és ajánlatos lenne, ha erre vonatkozóan az első lépést Nagybritánia tenné meg, mint az az állam, amely a legnagyobb gyarmati területekkel rendelkezik.

Megnehezül a buzaexport

Ezután a külföldre szállítandó buza egész vételárát a Jegybank számára kell leadni — A svédeknek kukoricával fizetünk az utépitésért — A kormány fontos határozatai

Tegnap rövid jelentés érkezett Bucurestiből a kormány gazdasági bizottságának üléséről, amelyről most az alábbi újabb részleteket közli tudóstónk: A Tatarescu elnöklete alatt tartott ülésen az összes miniszterek megjelentek, mert nagyfontosságú ügyek szerepeltek a tárgysorozaton.

Sassu földművelésügyi miniszter rámutatott arra, hogy a buzakészletek csökkennek, az ára emelkedik és ezért szükségesnek tartja a kivitel megszorítását. Ez leginkább úgy érhető el, ha a kormány elrendeli, hogy az exportált buzáért járó külföldi devizát teljes egészében hivatalos árfolyamon kell átadni a Banca Nationalának.

Mostanig a vételárnak csak 50 százalékát kellett a jegybank számára leadni, a másik fele pedig mint szabad deviza került forgalomba és az exportőr magas árat kapott érte.

A kormány tagjai elfogadták Sassu indítványát és a határozat már ma életbe is lépett. A mai napig megkötött buzaszállítási szerződések alapján benyújtott exportkérvényeket azonban még a régi rendszer szerint intézik el, tehát az exportőrök eme szállítványaik vételárának csak a felét kötelesek a Banca Nationalának hivatalos árfolyamon leadni. Beavatóttak szerint még 25 ezer vagon ilyen lekötött buza vár exportra.

Ezután egy svédországi nagy ipari csoport javaslatát tárgyalták, amely szerint ez a svéd vállalat az általa nálunk végzett nagy utépitési munkálatokért, valamint

egyéb szolgáltatásokért és szállításokért járó követeléseivel ellenében kukoricát kér.

Tekintettel arra, hogy ez évben mintegy fél millió vagon lesz a kukoricatermés és még a múlt évről is sok maradt, a kormány elvett elfogadta a svédnek ajánlatát. Kimondta azonban, hogy az autonóm pénztárak és más állami tartozások törlesztésére arányosan kell elosztani ezt a kukoricát, amellyel horribilis összegeket törleszt az állam a Svédország javára fennálló tartozásokból.

Ezután a különböző országokban lévő kereskedelmi tartozásainkról tárgyalt a kormány gazdasági bizottsága.

A beérkezett adatokból megállapították, hogy hivatalos kimutatás szerint sokkal kisebb a tartozások végösszege, mint amennyi adósság tényleg fennáll.

— Ennek az az oka — mondotta az ülésen Leon kereskedelmi miniszter — hogy az importőrök adósságaik egy részét a Banca Nationala megkerülésével magánúton utalják át és így egyenlítik ki a külföldről behozott áruk vételárát. Szükségesnek tartom annak a kérdésnek tanulmányozását: hogyan lehetne az importőröket rászorítani, hogy őszintén vallják be külföldön fennálló tartozásaikat, mert csak így bírja az állam az összes kereskedelmi tartozások számára szükséges devizákat biztosítani.

A bizottság elhatározta, hogy szigorúan kötelességüké teszi az importőröknek összes külföldi adósságaik bevallását.

»Románia és Jugoszlávia fognak legtöbbet veszíteni az Olaszország elleni gazdasági retorziók miatt,«

— mondta Busila Constantin egyetemi tanár, a gyáriparosok szövetségének volt elnöke

A kiváló közgazdász kiállításalannak tartja a meglévő rendszabályokat, mert azokkal nem lehet megrövidíteni a háborút

Az egyik fővárosi közgazdasági napilap meg akarja állapítani, hogy az Olaszország ellen elrendelt gazdasági retorziók milyen károkat okozhatnak egyes államoknak és ezért több kiváló közgazdászhoz kérdéseket intézett az Itália elleni megtorlásra vonatkozóan. Az első beszélgetést az Aradon is jólismert Busila Constantin egyetemi tanárral, a Gyáriparosok Országos Szövetségének volt elnökével folytatta, aki az alábbi fejtegetésekkel világította meg ezt az óriási horderejű kérdést:

— Az Olaszország elleni szankciók súlyos megpróbáltatást jelentenek az egész világ gazdasági életére, de különösen reánk, mert a mi nemzetgazdaságunkra is igen káros kihatással lesznek a megtorló intézkedések — jelentette ki Busila tanár. — Elhiszem, hogy az elméletben helyesnek látszik a szankció, de a valóságban nagy veszélyeket rejt az egész emberiség számára.

Szerintem nem is méltányos az, hogy csak az egyik hadviselő országgal szemben alkalmazzák a megtorlást, mert hiszen így nem érik el a legfontosabb célt: a háború megszüntetését.

Olaszországgal szemben kimondta a Népszövetség, hogy tilos számára a hadianyagok szállítása, de viszont a másik háborús fél: Abesszinia annyi pénzt és hadianyagot kap, amennyit akar. Ilyen intézkedésekkel lehetetlenség megrövidíteni a háborút, már pedig a Népszövetség a háború gyors befejezését kívánja és azt is, hogy soha többet ne legyen háború. A pénzügyi szankciók sem vezetnek eredményre, mert Olaszország valószínűleg már jóelőre másutt szerzett magának hiteleket.

— Az árubeviteli tilalmakon is igen sok rás maradt — folytatta a professzor — mert Japán, Északamerika és Németország nem tagjai a Né-

pszövetségnek, már pedig a németek az olasz áruimportból 14, Amerika 15, Japán 7 százalékot szállít. Ezek az államok, valamint Ausztria és Magyarország most jól befészkelik magukat az olasz piacokon és ha véget ér a háború, továbbra is állandóan szállítanak, mi pedig esünk az eddigi nagy exportunktól. Sajnálattal állapítom meg, hogy Románia és Jugoszlávia fognak legtöbbet veszíteni az olaszellenes retorziók miatt, mert mi és Jugoszlávia voltunk Olaszországnak legnagyobb szállítói — fejezte be érdekes nyilatkozatát Busila tanár.

— ISMÉT MEGKÖNNYITIK A KÜLFÖLDÖN TANULÓ DIAKOK SZÁMÁRA A DEVIZAATUTALAST. Bucurestiből jelentik: A kormány gazdasági bizottsága legutóbbi ülésén felkérte a Banca Nationala kormányzóságát: bocsásson több devizát rendelkezésére annak a speciális bizottságnak, amely a magánosok külföldi devizáit utalja ki, mert az eddigi keret szűknek bizonyult. Különösen a külföldön tanuló diákok számára kíván nagyobb deviza mennyiséget, ezenkívül a belföldi lapok külföldről kapott tudósításaik honoráriumára és költségeire is több devizát kíván a bizottság, nehogy a zugtörsdéken kelljen a devizákat és valutákat beszerezni, mert így még jobban felszökik a valuták zárgáfolyama. Egyébként a kormány gazdasági bizottsága azt is kimondta: szükségesnek tartja, hogy a magándevizák kiutalása nagy szigorúval történjen és csak az elengedhetetlenül fontos utalási kérelmek teljesíthetők.

— Aradmegyében végre esett, de az ország más vidékei még mindig várják az esőt. Mint a földművelésügyi minisztérium jelenti, az ország legnagyobb része még mindig esőhiányban szenved. Aradmegyében és a Banat több járásában elég bő esőzés volt.

Az aradi két kártyaklub érdekes adófellegbuzását tárgyalja a pénzügyigazgatóság

Az Aradon működő Sfatul Negustoresc és Militar Club tudvalevőleg néhány hónappal ezelőtt kezdte meg működését és az aradi pénzügyigazgatóság nyomban adót vetett ki a két kártyaklubra. Az adótörvény szerint az ilyen helyiségek évi bérének két és félszerese a legalacsonyabb adóalap. Mivel az említett két kártyaklub egyenkint 150 ezer lei évi bért fizet, annak két és félszeresét, azaz 375 ezer leit állapított meg a pénzügyigazgatóság adóalap gyanánt. A 375 ezer lei évi jövedelem után 17 százalék, vagyis körülbelül 50 ezer lei a jövedelmiadó, így tehát Arad két kártyaklubja egyenkint 50-50 ezer leit adót fog fizetni. A klubok ez ellen apelláltak és ügyükkel legközelebb foglalkozik a fellebbezési bizottság. Természetesen a fenti összegben kívül az állam számára külön-külön kötelesek megfizetni a játszási engedély díját, amely Aradon évente 300 ezer lei.

A németországi kilizetések után fizetni kell a 44 százalékos devizafelárat

A Banca Nationala aradi fiókjához ma rendelet érkezett, amelynek értelmében az október 21-e után engedélyezett németországi kifizetések után fizetni kell a 44 százalékos devizafelárat. Így tehát mindazon importőrök, akik Németországból hoztak be árut és ezek ellenértékének kifizetését a Banca Nationala 1935. október 21-e után hagyta jóvá, a 40.70 leies hivatalos árfolyamon kívül 44 százalék felárat is kötelesek fizetni. Ami az október 21-e előtt engedélyezett kifizetéseket illeti, ezek két csoportba oszthatók: 1. Ha a fizetés július 11. utáni szállításból származik, akkor a márkáért 48 leit kell fizetni; 2. ha pedig június 11. előtől, akkor 40.70 leies árfolyam fizetendő, amelyhez még 5 százalékot számítanak hozzá a kompenzációs alap javára.

Ugyancsak ma érkezett rendelet értelmében külföldre segélyeket (például ott tanuló diákoknak) havonta mindenki maximálisan csak kétezer leig terjedő összegig küldhet. Ez a 2000 lei azonban csak két egyének szólhat, vagyis egy külföldi címre csak 1000 leit szabad küldeni.

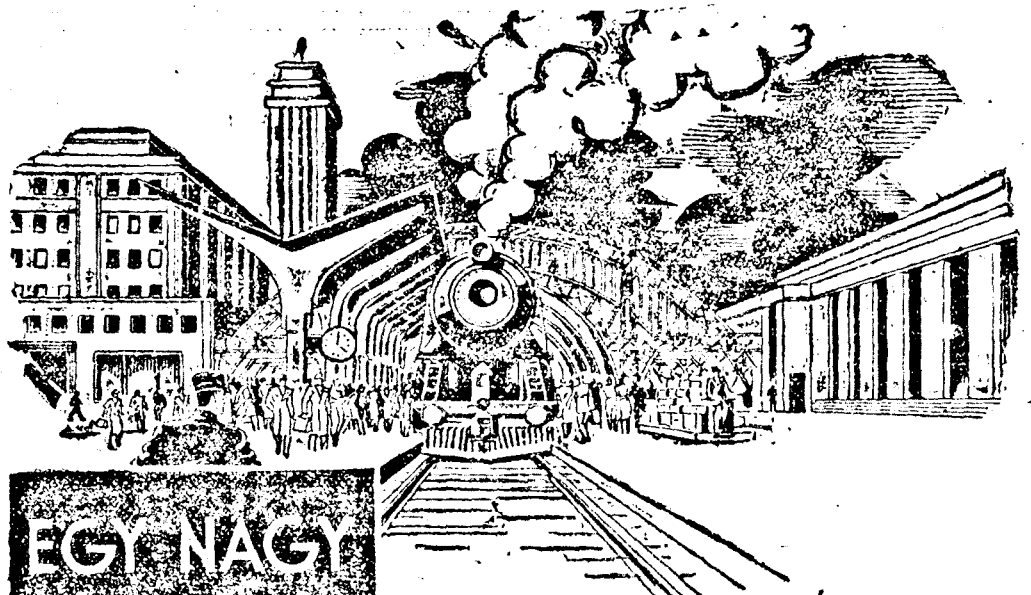
Negyven aradi autótulajdonos adott be lebbeszést a törvényvel ellentétes pénzügyminiszteri rendelet miatt

Az adótörvény első szakasza szerint az autókra mérlegelés útján állapítják meg az adót, de az autó súlyából, a törvény szerint levonandó a kerék, a víz és a benzin sulya. Az aradi pénzügyigazgatóság minden évben ennek megfelelően állapította meg az autoadót. Néhány hónappal ezelőtt a pénzügyminiszterium 213.013. számú rendeletével megváltoztatta a törvényt és kimondta, hogy az autó súlyából a kerekek sulyát nem szabad levonni. Emiatt természetesen sokkal nagyobb az autoadó. De a rendelet azt is előírja, hogy két évre visszamenőleg is be kell hajtani ezt az adókülönbséget. Ugy a rendelet, mint az adókievetés ellen 40 aradi autótulajdonos nyújtott be lebbeszést, amelyet a napokban tárgyal a lebbeszési bizottság.

= Két országgal szemben a CFR is bevezette a 44 százalékos valutafelárat a személy- és csomagszállításnál. Mint Bucarestből jelentik, a CFR vezérigazgatósága elrendelte, hogy november elsejétől kezdve a román-olasz és román-lengyel viszonylatban az utas- és csomagszállításnál a közvetlen jegyek árát 44 százalékos valutafelárral terheliék. Ilyen nemzetközi jegyeket azonban csak a határállomásokon adhatnak ki.

= Arad is kap gabonatisztító gépet. Bucarestből jelentik: Mint ismeretes, a kormány 12 gabonatisztító speciális gépet rendelt Magyarországból és a küldemény tegnap Giurgiu dunai határállomásra érkezett, mert a gépeket a Dunán szállították. A gabonatisztító készülékeket az alábbi vármegyék között osztja szét a földművelésügyi miniszterium: Arad, Orhei, Balt, Prahova, Chisinau, Bazargic, Turda, Vlasca, Vaslau, Cernauti egyet-egyét, Ilfov megye pedig kettőt kap.

= MEGHOSSZABBITOTTAK A ROMÁN-OSZTRÁK KLIRING-EGYEZMÉNYT. Mint ismeretes, a kormány szeptember 26-án felmondta az október 26-án lejáró román-osztrák fizetési egyezményt. Most azt jelentik Bucarestből, hogy az új tárgyalások befejezéséig a két állam meghosszabbította a régi szerződést.

EGY NAGY ALLOMÁS EGYETLEN SÍNPARRA

KÉPZELJE el, hogy egy nagy állomásnak az összes befutó és kimenő vonatok számára, mindössze egyetlen sínpár állana rendelkezésére! Mi történne a menetrenddel, az utasok ké-

nyelmével, a vasut bevételeivel?

Ugyanez áll a telefonzonalakra. Ha egyetlen vonala van és azon nagy a forgalom, úgy szenved alatta üzlete. A vevők bosszankodnak, ha az Ön telefonja állandóan el van foglaltva és éppen olyan bizonyosan elveszíti őket, mintha üzlete zárva lenne.

BERENDEZÉSEK

minden szükséglet számára

A.S.A.R. de Telefoane előfizetői számára a berendezések egész sora tartja raktáron, még a legkomplexitáshoz szükséges legkisebb számra is. Ha kívánságul üzeme telefon berendezését illetően még aly bonyolultak is, a S.A.R. de Telefoane szakembert bocsát rendelkezésére, aki a szükséges berendezéseket felszereli.

SOCIETATEA ANONIMĂ ROMÂNĂ DE

TELEFOANE

Pénzügyminiszteri rendelet a vámok kihitelezéséről

Nagyfontosságú körrendeletet küldött a pénzügyminisztérium a vámvivataloknak, amelyeket felhatalmazott arra, hogy bizonyos esetekben eltekinthetnek a ki- és beviteli vámoknak azonnali kifizetéséről és nem csupán készpénzgaranciát, hanem bankjótállást is elfogadhatnak a vámok biztosítására. Ez a rendelet nagy könnyebbséget jelent az exportőröknek és importőröknek és leegyszerűsíti a vámeljárást. A nagy feltűnést keltő körrendelet röviden azt tartalmazza, hogy az állam követelésének biztosítására a vámtörvény

135. és 147. szakaszai szerint export, import és kocsin vagy autón történő tranzit-szállítások alkalmával inkasszálandó vámokra nemcsak készpénzgaranciát, hanem csupán bankjótállást is elfogadhat. Az esetben tehát, ha a vámvezérigazgatóság megengedi a fenti esetekben a vám utólagos befizetését, úgy a rendelethez megjelölt bucu-resti-i 10 legnagyobb bank garanciáját is elfogadhatják a vámvivatalok, amelyek így csak a szállítást teljes lebonyolítása után foglalják inkasszálni a vámokat.

= Manolescu-Strunga volt kereskedelmi miniszter vekszálásnak tartja az osztrák kliring-szerződés felmondását. A bucu-resti-i legmagasabb pénzügyi és kereskedelmi körökben visszatetszést kelt Manolescu-Strunga volt kereskedelmi miniszternek egy bécsi közgazdasági hetilap munkatársával folytatott beszélgetése, amelyben az egy-

kori miniszter súlyos bírálatot mond a belföldi gazdasági viszonyok fölött, abból az alkalomból, hogy a kormány egy hónappal ezelőtt felmondta a román-osztrák kliring-egyezményt. Manolescu-Strunga, akinek nevéhez sok sikertelen gazdaságpolitikai intézkedés fűződött, nem állt ilyen interjút adni egy külföldi lapnak: „A román-osztrák kliring főkéletesen működött, tehát érthetetlennek találom annak felmondását. Az Ausztriával fennálló gazdasági kapcsolatokat nagyon fontosnak tartom és felesleges azokat ilyen vekszatórikus intézkedésekkel megzavarni. Ausztriával hosszabb idő óta igen jó viszonyban vagyunk, tehát károsnak tartom az ilyen elhamarkodott intézkedést, amely zavarólag hat a két ország kereskedelmi forgalmára.” — Ez alkalomból foglalkozott a lei árfolyamával is, amely az utóbbi időben erősen hullámzott, azonban pénzüink stabilitását a volt miniszter is biztosítva látja.

Nagyteljesítményű 4+1-es Oktodás szuperek 2+1-es Pentodás hálózati készülékek

4 oszlopos telepes szuperek (akár kétkapcsolásban, állomás-kálával, három hullámhosszra, rádióalkatrészek, szakszerű javítások, villanyfelszerelések legelőnyösebben 5106

FLESCH rádió és elektroműhelyében Arad, Strada Moisa Nicoara 1 szám.

= Harminchéromezer fontsterlinget fizetett ki a Jegybank az Angliával fennálló kereskedelmi tartozásokra. Londonból jelentik: Az angol nagy gyapotipari vállalatoknak velünk szemben fennálló követeléseire az angol Nemzeti Bank 33.000 fontsterlinget utalt ki a Banca Nationala bucu-resti-i vezérigazgatóságának átírata alapján. A kiutalás a Banca Nationala-nak az angol nemzeti banknál lévő letétjéből történt.

TELJES FÉNY DERÜLT Rudolf trónörökös mayerlingi öngyilkosságára

Stefánia hercegnő emlékirataiban közli a bucsulevelet, amelyet férje halála előtt írt neki — A tragédia a boldogtalan feleség lelkének tükrében

A mayerlingi tragédiát eddig körülvevő titok fátyola végre lehullott és teljes világosság derült Rudolf trónörökös tragédiájára. Mint ismeretes, *Stefánia* hercegnő, Rudolf trónörökös özvegye, a jelenlegi herceg *Lónyay Elemér* né egy lipcsei cég kiadásában megjelenteti emlékiratait, amely új megvilágításba helyezi a mayerlingi tragédiát. Az *Aradi Közlöny* megírta, hogy Rudolf trónörökös és *Stefánia* hercegnő leánya, herceg *Windischgrätz Erzsébet* kijelentette, hogy mindent el fog követni a könyv terjesztésének megakadályozására, mivel annak egyes fejezetei Rudolf trónörökös jellemét a legkedvezőtlenebb színben tüntetik föl.

Sikerült a nagy érdeklődésre számítható emlékiratok egyes kiemelkedő részleteit megszerezni. A feljegyzések alább következnek:

Stefánia hercegnő elmondja, hogy tizenöt éves korában jegyezték el Rudolf trónörökösrel. Az esküvő 1881. május 10-én ment végbe a bécsi Augustinus-templomban. Hallatlan pompával történt az esküvő, a trónörökös arájának ujja rá ugyanazt a gyűrűt huzta, amelyet valamikor *Mária Terézia* viselt és a templom ablakai megremegettek az ágyulövés hangjától és az egész város templomainak harangzugasától.

Annál kiábrándítóbb volt a megérkezés a laxenburg kastélyba, ahol a nászheteket töltötte el az ifjú pár. A lapok tudósításokat közöltek arról, hogy tizennégy szobát teljesen renováltak a fiatal pár számára, de mikor beléptek a kastélyba, „jeges, dohos pincelevegő fogadott bennünket” — írja a hercegnő.

A riasztó előjelek

A házastársak közötti viszony sohasem melegedett föl. Nyolc évi, szenvedéses együttélés után bekövetkezett a nagy tragédia. *Stefánia* hercegnő megrázó szavakkal festi le, miként figyelte meg férje napról-napra jobban látható belső összeomlását.

„Egy izben attól sem riadt vissza, hogy teljes nyíltsággal beszéljen kinos szerelmi kalandjairól. Végül annyira jutott a dolog, hogy egyszer azzal tenyegetődött, hogy mindennek véget vet, agyonlő engem és magát. Borzalom fogott el. Később már külsőben is erősen feljűnővé vált az összeomlás. A trónörökös megöregedettnek, bőrét fakónak és ernyedtnak találtam. Arcvonalai teljesen megváltoztak, a szemében állandóan beteg fény égett.

Aggodalmamban elhatároztam magam arra, hogy a császárhoz megyek és mindent elmondok neki. A császár jóságosan fogadott.”

De mikor a hercegnő közölte aggodalmait, félbeszakította:

— *Mind ez csak képzelődés! Rudolfnak semmi baja sincs. Kicsit sápadt, mert sokat utazik, azt hiszi, hogy sokat kibír. Többet kell nálad maradnia. Ne aggodalmaskodj!*

A császár megölelt, én kezét csókoltam neki. El voltam bocsájtvá és mindaz, amit el akartam mondani, nem került elmondásra. Ugy tűnt nekem, hogy a trónörökös sorsa meg van pecsételve.”

A tragédia

1889. január 28-án vadászatot rendeztek Mayerlingben. Rudolf kifejezetten kívánta, hogy felesége otthon maradjon. Megígérte azonban, hogy a következő napon részt vesz a cseládi ebéden. Helyette azonban távirat érkezett, amelyben feleségét kéri, hogy mentse ki *Ferenc József* előtt, mert erős náthát kapott és így nem jelenhetik meg az ebéden.

„Január 30-án, egy komor téli napon ép-

pen énekórát vettem. Közben férjemre gondoltam, aki — mint Olaszországból való hazaérkezésekor vettem észre — egészen ijesztően megváltozott. Ritkán volt józan. Legtöbbször csak hajnalban tért haza a Burgba. Társaságában kétes elemek forgolódtak. Nyugtalan-sága és idegessége nőttön-nőtt. Cinikusan játszott revolverével jelenlétemben, úgy hogy már alig mertem egyedül maradni vele a szobában. Ezekre a dolgokra gondoltam, amikor belépett a főudvarmesternő. Arca rendkívül komoly és zárkózott volt és kért, hogy kövessem, mert fontos közlendője van. Bementem vele a szomszédos szalónba, ránéztem és mi alatt ő kiméletesen kezdte emlegetni, hogy Mayerlingből rossz hírek érkeztek, már tudtam, hogy bekövetkezett a régóta várt katasztrófa.

Nyilvánosságra került Rudolf trónörökös utolsó levele

Azután a leány anyját, *Vecsere* bárónőt hívták. A császári család több tagjával együtt jelent meg a kicsiny, cigányos külsejű örmény nő. Teljesen felolvadt a kétségbeesésben és félelemben. Végre elmúlt ez az óra is. Visszavonultam szobámba a trónörökös bucsulevelével, amelyet átadtak nekem. Láthatóan röviddel a tett elkövetése előtt írta és a levél teljes megfontoltságról tanuskodott. Mikor a levelet kezemben tartottam, mélyen megrendülve éreztem át a trónörökös teljes megzavarodottságát és tanácstalanságát. A dátumnélküli levél így szólt:

Kedves Stefánia!

Megszabadulsz jelenlétemtől és az általam okozott gyötrelmetől, légy boldog a magad módja szerint. Légy jó a szegény kisleányhoz, az egyetlenhez, ami belőlem megmarad. Minden ismerősnek, különösen Bom-

— *Meghalt!* — kiáltottam.

Röviddel ezután a császár és császárné hivatott. A császár a szoba közepén ült, a császárné fekete ruhában, hófehér, merev arccal mellette állt. Megrendültem, tehetetlenül azt hittem, hogy úgy néznek rám, mint valami gonosztevőre. Kérdések keresttűze következett, amelyekre én egyrészt nem tudtam válaszolni, másrészt nem volt szabad válaszolnom. Végül a császárné elhatározta magát arra, hogy megmond nekem mindent.

Bekövetkezett a legborzalmasabb, ami egy nőt házasságában érhet: reggel holtan, lőtt sebbel találták meg a trónörökös Mayerlingben az ágyában, mellette feküdt egy ugyancsak agyonlőtt nő holtteste — *Vecsere Mária* volt az. *Gróf Hoyos*, a trónörökös vadászvendége, — akit reggel a komornyik hivatott el, miután a trónörökös kopogtatására nem válaszolt, — a komornyikkal együtt feltörte a hálószoba ajtaját és megpillantotta a két halottat. Azonnal Bécsbe sietett és közölte a trónörökös főudvarmesterével a borzalmas hírt. Elhatározták, hogy először *Erzsébet* császárnét értesítik; felolvasónőjét, *Ferenczy* kisasszonyt bízták meg a hír közlésével. A császárné azonnal a császárhoz ment. A következő órák fájdalmát a szüilők egyedül viselték, senki sem volt tanuja első szenvedésüknek.

bellesnek, Spindlernek, Latournak, Nowenek, Gizellának, Lipótnak, stb. stb. add át utolsó üdvözléseimet.

Nyugodtan megyek a halálba, ami egyedül mentheti meg jó hírnevemet.

Szívélyesen öllelek, szerető

Rudolfod.

Minden szó törsturás volt szívemnek. A felháborodás és lázongás vihara tombolt bennem. Amit csendes, szenvedéses aggodalmamban előre láttam, tette vált. *Egész énem fölágaskodott az ellen a hitetlenség, akaratos könnyelműség ellen, amellyel életét eldobta magától.* Borzalommal értettem meg — írja a tragikus sorsu trónörökös özvegye, — hogy a trónörökös szavaiban utolsó együttléteinkor tervekre és szándékokra tett célzást, amelyeket veszélyes módon kellett táplálnia magában.”

Az aradi baptista egyház akciójára elismerték az ardeali baptisták jogait

Per a timisoaral táblánál egy sérelmes miniszteri rendelet törvénytelenítésére — Újra kinyitják a bezárt imaházakat —

Néhány nappal ezelőtt a kultuszminisztérium rendeletet adott ki, amelyben kimondotta, hogy a kultusz törvény elismeri a baptista egyházat és ezért visszavonja egy régebbi rendelkezésének ama részét, amely vallást egyesületté degradálja azt.

Az 1929. évi kultusz törvény elismeri a baptista kultuszt, azonban 1933-ban a minisztérium rendeletet adott ki, amelyben szabályozta az ország területén működő szekták helyzetét. Tévedésből hasonló kategóriába kerültek a baptisták is, akiket ugyanolyan rangsorba helyeztek, mint bármilyen egyesületet és kötelezővé tették számára is, hogy a törvényszéknél jogi személyiséget szerezzen. Teljesen egyesületi nivóra helyezték a sokezer hívővel rendelkező egyházat, amely elhatározta, hogy megvédi jogait. Az aradi egyház kezdte meg az akciót és megbizta dr. *Hentiu Ioan* aradi ügyvédet, járjon el a kultuszminisztériumnál a rendelet visszavonása érdekében. A minisztériumban — szokás szerint — megígérték, hogy tanulmányozni fogják az ügyet, az elintézés azonban évről-évre késétt, közben pedig a közgazdasági hatóságok a miniszteri rendelet alapján sorban zárták be a baptista imaházakat. Az aradi egyház megbízásából végre *Hentiu dr.* beadvánnyal fordult a timisoaral táblához és

kérte, nyilvánítsa törvénytelennek az 1933. évben kiadott rendeletet és helyezze azt hatályon kívül.

Mielőtt még a tábla az ügyben döntött volna, a kultuszminisztérium képviselője intervenált az aradi egyháznál, amelyet biztosított arról, hogy a kormány helyrehozza a tévedést és biztosítja a baptisták jogait, azonban a pert mindkét oldalról meg kell szüntetni. A megállapodás ilyen alapon létre is jött és október 8-án a kultuszminisztérium kiadta a most Aradra is megérkezett rendeletet, amelyben kimondotta, hogy a baptistákra nem vonatkozik az 1933. évi miniszteri rendelet és ezért haladéktalanul meg kell nyitni a félreértésből bezárt imaházakat. A rendelet nyomán az aradi egyház beadványt intézett a timisoaral táblához és visszavonta a minisztérium ellen perét.

A baptisták ügyével kapcsolatosan több ardeali lap bucaresti-i híradás nyomán azt írta, hogy a kormány külföldi diplomáciai intervencióra orvoslta a baptisták kérelmét. Ezzel kapcsolatosan beszélgetést folytattunk dr. *Hentiu Ioan* ügyvéddel, aki kategórikusan megcáfolta a hírt.

— *Semmitéle külföldi diplomáciai intervenció nem történt,* a kultuszminisztérium ilyennek nem is adott volna helyt, de a baptisták sem szorultak külföldi segítségre. A minisztérium az aradi baptista egyház peré alapján hozta meg rendeletét, amelyben helyt adott jogos kívánságaiknak.

Az ügy ily módon végleges befejezést nyert és a baptisták tovább élhetnek és imádkozhatnak hitük szerint.

Felvezetik Önt akkor, ha „OLLA” helyett sliány sténzatokat ajánlanak. Ne tegye kockára egészségét. Kérje Ön is kimondottan az évtizedek óta elismert és legjobbra bevált „OLLA”-t eredeti csomagolásban.

Véget ért az aradi tanító-kongresszus

Megkönnyítik a beiratkozást a felekezeti elemi iskolákba

Ma befejeződött a kétnapos aradi tanító-kongresszus. A mai napon Vass József előadást tartott az iskolai közigazgatásról és ez alkalommal részletesen fejtegették azokat a nehézségeket, amelyek a felekezeti iskolákba való beiratkozás útjába merülnek fel. A kongresszus határozatot hozott, amely azt célozta, hogy a felekezeti iskolákba történő beiratkozást megkönnyítsék, még pedig egyöntetű eljárás alapján. Dászka Matild az elemi iskola felső tagozatának fontosságáról beszélt, majd Emerita iskolánövér tartott rendkívül nyílt és érdekes előadást a gyermek fejlődéséről, az elemi iskola első osztályától az utolsóig. A kongresszus méltó befejezése volt az a befejező előadás, amelyet Pintér Hona tartott, akl „Család, nép, iskola” címmel tartott értekezést.

Wegling János apát-kanonok, egyházmegyei főtanfelügyelő buzdító szavai zárták be a kétnapos kongresszust. A közös ebédén számos toaszt hangzott még el, majd a kongresszus résztvevői azzal az elhatározással távoztak el Aradról, hogy azt a munkát, amelynek szolgálatába állottak, még odaadóbban, még nagyobb energiával fogják végezni.

Halálra ítélték

Budapesten egy anyagyilkost

Budapestről jelentik: A királyi tábla ma jóváhagyta ifjú Mészáros József halálos ítéletét. Mészárosot azért ítélték halálra, mert édesanyját 1933. áprilisában feleségének segítségével agyonverte. Az öregasszony ugyanis kitagadta fiát, aki attól tartott, hogy nem kap semmit a vagyomból. A gyilkosságot ketten egy követék el, hogy az idős asszonyt egy éjjel földreperítették és meztláb addig taposták, amíg meghalt. Mészáros feleségét a törvényszék annakidején életfogytiglani fegyházra ítélte. A Kuria mindkét ítéletet helybenhagyta.

HAPAG

szórakozási utak!

Tökéletes utazási szervezet. Kifűnő, modern hajók. — Hagyományos, kellemes fedélzeti élet. Elismert elsőrangú ellátás. — Legfigyelmesebb kiszolgálás. — Időszerű részvételi árak.

Ezekon alapul a HAPAG-utazások világhírű titka.

Vegye figyelembe őszi és téli programunkat.

Társasutazás Floridába

havonta, az ut tartama 4 hét, 353 dollártól. Karácsonyi és szilveszteri ut a „MILLWAUKEE” motoroshajóval 1935. dec. 21.—1936. jan. 6. 290 márkától.

HAPAG-világutazás a „Rellance”-val 1936. január—június 1750 dollártól. (Beleértve a kirándulásokat.)

Felvilágosítás és prospektus:

HAMBURG-AMERIKA LINIE 481

képviselő

Künstler Vizum- és Utazási-irodában
Arad, Bul. Reg. Maria 24. Telefon: 86.

SPORT KÖZLÖNY

A legjobb formában lévő fővárosi csapat vendégjátéka a vasárnapi futball-programm eseménye

— Vasárnapi bíróküldés —

Az Unirea-Tricolor ma kétségkívül a legjobb együttese a fővárosnak, amely szombaton a Venus ellen csak úgy vesztette el az egyik pontot, hogy a bíró indokolatlan 11-esekkel sújtotta a csapatot. Az obori csapat ma igen nagy formában van és a Gloriának legjobb tudását kell adnia, ha eredményesen kíván szerepelni. A csapatban több válogatott is játszik (Petre Radulescu, Steinbach, Niculescu), de a többiek is valamennyien klasszisjátékosok.

A Gloria pénteken állítja össze az Unirea-Tricolor elleni csapatot, amely előreláthatólag azonos a Juventus ellen győztes együttesel. A meccs iránt sportkörökben érthetően nagy az érdeklődés. A kerületi bajnokság csoportjában teljes fordulót bonyolítanak le és itt a CAA—Tricolor és SGA—Intelegerea mérkőzések tartanak a legnagyobb érdeklődésre számot. A másodosztályban a Slavia a Sparta ellen, az Astra pedig a Banatulal játszik derbit, de érdekes lesz a Fortuna—Titanus meccs is. Akább adjuk a vasárnapi meccs bíróküldéseit:

Gloria-pálya: 7.30 óra: Gloria II.—CAA II., bíró: Burdan, határbírók: Ciosescu és Demsea. 9.10 óra: Slavia—Sparta, bíró: Fock, határbírók: Munteanu és Gombos. 10.50 óra: Banatul—Astra, bíró: Adamovici, határbírók: Gencsi és Neteda. 13.00 óra: Crisana ifj.—Gloria ifjusági, bíró: Macean, határbírók: Jercosan és Dudás. 15.00 óra: Unirea-Tricolor—Gloria, bíró: Ciurel, határbírók: Marica és Stalcu.

AMEFA-pálya: 8.00 óra: Fortuna ifj.—

Olimpia ifjusági, bíró: Oprifa, határbírók: Kradigathy és Musca. 9.45 óra: AMEFA ifj.—Banatul ifjusági, bíró: Vostinar, határbírók: Luta és Mara. 11.30 óra: AMEFA II.—SGA II., bíró: Gábor, határbíró: Ardelean D. 14.00 óra: Intelegerea ifj.—Sparta ifjusági, bíró: dr. Göllner. 15.30 óra: Intelegerea—SGA, bíró: Pfeiffer, határbírók: Karlich és Gábor.

CAA-pálya: 9.00 óra: CAA ifj.—Unirea ifjusági, bíró: Chiral, határbírók: Vagalan és Milancovic. 11.00 óra: Juventus—USA, bíró: Tomi, határbírók: Sasu és Vecsernyés.

Tricolor-pálya: 8.00 óra: Transylvania ifj.—Juventus ifjusági, bíró: Bozgan. 13.45 óra: Transylvania—Hakoah, bíró: Huszti, határbírók: Morócz és Ujj. 15.30 óra: CAA—Tricolor, bíró: Kalmár, határbírók: Vargás és Schneider.

Olimpia-pálya: 11.00 óra: Soim—CFR R. A.—Olimpia-PTT, bíró: Ciorogariu, határbírók: Procopie és Ardelean Ioan.

Titanus-pálya: 13.30 óra: SGA ifj.—Titanus ifj., bíró: Mágori, határbírók: Kirschner. 15.30 óra: Fortuna—Titanus, bíró: Polaretzky, határbíró: Mágori.

Concordia-pálya: 15.30 óra: Concordia—Lyra, bíró: Horváth József.

Rovineipálya: 16.00 óra: Virtutea—Vulturul, bíró: Pálnkás, határbíró: Harsányi.

Juventus-pálya: 15.30 óra: Juventus II.—Intelegerea II., bíró: Ardelean Ioan.

Vulturul-pálya: 15.30 óra: Victoria—Patria, bíró: Höhm, határbíró: Fock.

Továbbra is Sepi és Gulyás állnak a góllövő-listák élén

A nemzeti bajnokságban az élcsoport sorrendjében alig volt változás, továbbra is Sepi vezet és közvetlenül nyomon követi Dobra. A kerületi bajnokságban szintén alig van változás, csupán Fritz zárkózott fel a vezetőkhöz. A két listát alább adjuk:

Nemzeti bajnokság:

10 gólos: Sepi (Venus).
8 gólos: Dobra (Gloria).
6 gólos: Niculescu (Unirea-Tricolor).

Bajusz (Chinczul).

5 gólos: Dobai (Ripensia).
4 gólos: Barátky (Crisana), Pál (CFR), Perneki, Batrin (AMEFA), Bodola, Szika (CAO), Rohan (Gloria), Ciolac (Ripensia).

3 gólos: Schileriu, Carjan (Unirea-Tricolor), Nagy Ödön (Crisana), Georgescu, Barbu II. (CFR), Magold (AMEFA), Moskó (CAO), Petea Valcov, Eisenbeisser, Gruin (Venus), Palmer, Zainescu (Juventus), Pop I. (Dacia-Romania), Schwarz, Bindea (Ripensia).

Kerületi bajnokság:

14 gólos: Gulyás (USA).
10 gólos: Bernoser (Olimpia-PTT).
9 gólos: Fritz (SGA).
8 gólos: Merkl (Intelegerea).
7 gólos: Karabell (CAA), Mihók (Olimpia-PTT).
5 gólos: Ujj H. (Unirea), Tóth (SGA), Lepis, Parjol (Olimpia-PTT).
4 gólos: Farkas II. (Intelegerea), Szinder II., Medve III. (USA).
3 gólos: Stahl (Intelegerea), Tisza (Soim—CFR R. A.), Kovács (SGA), Nagy Sándor (USA), Gallov (Hakoah), Janka (Tricolor), Illin (Transylvania).

O Borotra győzött az angol fedettpálya bajnokságban; a döntőben az angol Sharpet verte meg 6:0, 6:2, 6:0 arányban. Borotrának ez már a nyolcadik angol fedettpálya bajnoksága.

Román csapat is bekapcsolódik az idén a jéghokki Európa-Kupába

Budapestről jelentik: A jéghokki Európa-kupát, amelyért a múlt évben angol, francia, német, cseh és olasz csapatok játszottak, az idén kibővítik. Két csoport lesz, egy nyugati és egy keleti. Ebben a csoportban helyet kap egy román csapat is. Két cseh, két osztrák, egy-egy magyar, olasz, svéd csapat lesznek még a „keleti” mezőny tagjai.

Lemondott a Budapesti Labdarugó Szövetség egész vezetősége

Budapestről jelentik: A Budapesti Profeszionista Labdarugó Szövetség vezetősége levelet intézett a Magyar Labdarugó Szövetséghez, amelynek bejelenti lemondását. A lemondásnak tüntető tendenciája van. A Profiszövetség csak azzal a feltétellel hajlandó békét kötni, ha az MLSz az egész vonalon bele megy a rezsímváltozásba.

O A budapesti MAC szerdai atlétikai versenyén a legjobb eredményt Nagy Géza érte el 727 cm.-es távolugrásával.

O Oroszország—Törökország 2:2. Sztambulban játszották le a mérkőzést, amelyen Oroszországot moszkvai és leniigradi játékosok képviselték.

O Európa vezető atlétikai nemzetjeinek rangsora az idei legjobb eredmények alapján a következő: 1. Finnország 266.70 pont, 2. Németország 234.6 pont, 3. Svédország 127.2 pont, 4. Anglia 62.8 pont, 5. Magyarország 61.3 pont.

A szerkesztésért:

Dr. STAUBER JÁNOS

felel.

November elsejétől megszűnnek a védett lakások

Bármilyen bérlemény tekintetében a magánjog szabályai lépnek életbe

A világháboru utáni kivételes gazdasági helyzet szükségessé tette, hogy a lakbérleti viszonyokra vonatkozóan, a magánjogtól eltérően, bizonyos korlátozó törvényes intézkedéseket léptessenek életbe. Ezeket az intézkedéseket a főhatalom változása után, a román törvénykezés is szükségesnek tartotta és azokat átvette. A helyzet normalizálódásával egyidejűleg a korlátozó intézkedések fokozatosan enyhültek és végül az 1932-es lakbérleti törvény a korlátozásokat már csak a köztisztviselőkre, a köznyugdíjasokra és a 80 ezer leinél kisebb évi jövedelemmel rendelkező oly bérleti viszonyokra vonatkozóan tartotta fenn, akik 1924 óta ugyanazon lakásban laktak.

A korlátozások lényegükben arra vonatkoztak, hogy a háztulajdonos csak kivételes

esetekben, mint például: a bér meg nem fizetése, összeférhetetlenség, stb. mondhatott fel bérleti jogát és a törvény a kedvezményezett lakó bérére vonatkozóan bizonyos maximumot állapított meg. A kivételes lakbérleti törvények hatálya ez év május elsejével megszűnt. Az erre vonatkozó áprilisi törvény az eddig kedvezményezett bérletnek hat havi túrelmi időt engedélyezett, hogy akár a háztulajdonossal megállapodjanak, akár pedig más lakást keressenek maguknak. A hat havi haladék november elsején lejár és a haladék meghosszabbításáról a legutóbb megjelent miniszteri nyilatkozatoktól függetlenül, már azért sem lehet szó, mert ilyen intézkedés csakis törvénnyel hozható, a parlament pedig november 15-ig szünetel.

A törvény hatályon kívül helyezésének az a következménye, hogy november 1-ével bármilyen bérlemény tekintetében kizárólag a magánjog szabályai lépnek ismét életbe. Ezeket a szabályokat Aradon a lakbérleti viszonyokra vonatkozó városi szabályrendelet foglalja magában. Az új helyzet következtében minden bérlemény védett jellege megszűnik.

KÖNYVEK

„Miss Aranyásó”. (Gosztonyi Ádám új regényéről). Gosztonyi elég régen él kint Amerikában alhoz, hogy pontosan beszámolhasson az amerikai életéről, de nem él olyan régen kint, hogy benyomásai elszíntelenedtek, csodálkozása eltompult volna. Az élmény üdesége és az otthonosság biztossága teremti meg ennek a regénynek szokatlanul friss, kellemes és „könnyű” levegőjét, amelyben az író kifogyhatatlan meseszöveg leleménnyel mozgatja a legkülönbözőbb típusú, de mindig érdekes és néhány vonással elevenné varázsolt figurákat. Olyan az egész, mintha moziban ülne az ember, Elsőtétedik körülötte a valóság és a fehér papíron, mint a mozi vásznan, élni kezd a mese.

J. KREBSZ
1725

Őszi és téli ruhákat, kabátokat legszebben, legolcsóbban fest, mos, vegyileg tisztít. — Zománccfényű gallérokat készít.
Telep: Bul. Reg. Ferd. 51. — Üzlet: Str. Eminescu 1

APRÓ HIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés **20 lei.** Minden további ára **10 szóig csupán 20 lei.** szó 2 lei. :-
Az apróhirdetések előre fizetendők.

LEVELEZÉS

„Fáj az élet” jelígre levél van a kiadóban. 5994

„Korrekt uriember” jelígre levél van a kiadóban, kérem átvenni. 5993

„Özvegy 36” jelígre levél van a kiadóhivatalban.

27 éves uriad keresi olyan idős, feltétlenül uriember diszkrét barátságát, aki szerető havi támogatásban részesítené, „Őszi álmok” jelígre a fiókiadóba. 6001

HÁZASSÁG.

Előkelő családból származó, csinos hajadon, egymillió készpénz és hatmillió értékű gyárválalattal férjhezmenne. Összekötötést látrához Bizony Fere. c. házasságközvetítő irodája, Timişoara, Reg. Maria 7. 5998

Tekintélyes jövedelemmel és magánvagyonnal rendelkező, 48 éves független özvegyember vagyok. Házasság céljából megismerkednék, otthonat szerető, nem tehetetlen vagyonos nővel. Teljes című levelet „Gyermek nem akadály” jelígre a fiókiadóba kérem. 5999

ALKALMAZÁS.

„Dactilograf”. Se cantă funcţionară de birou, perfectă dactilografă în limba română, otertele se vor trimite la Admen str. 7. 5995

Soffőr bármilyen állás elfoglalna, román, magyar, német nyelvtudással. Cime a kiadóhivatalban. 5998

LAKÁS.

Modern, két-szobás, fürdőszobás lakás kiadó. Str. Mărăşeşti 22. 5986

NOVEMBER 15-re keresek butorozott szobát központban földszinten fürdőszoba használattal, abszolút discret bejárat. Cimeket R. S. jelígre a fiókiadóba kérek. 5997

Kiadó lakások ujonnan épített házban, 2, kétszobás szuterén lakás mellékhelyiséggel, 2, háromszobás modern lakás félemeleten, Str. Ghilba Birta 19. számlatt. Információ Str. Tudor Vladimirescu 17. sz., 1. em., 5. ajtó. 5976

5 szobás

elsődemeleti nagyon komfortos

lakás bérbeadó

Piaţa Avram Iancu No. 3.
(Megnézhető d. u. 3—6 ó.) 5991

KIADO kétszobás új házban parkirozott udvarral, teljes komforttal modern lakás, Str. R. Veliolu 3a. 5999

CSINOSAN butorozott szoba 2 fiatalember részére azonnal kiadó, esetleg elvételre. Cim a fiókiadóba. 6000

3 szobás komplett lakás emeleten azonnalra, ugyanaz földszinten november 1-re kiadó. Str. Cosbuc No. 1. 5008

ÜZLET

Gyárhelyiség 3—400 m² földszinti ke-restetik. Telefon 505. 5989

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Fényképezőgépet 13x18 cm. vagy 15x20 kerek vételeire. Leveleket Rambauský Károly, Birehie, jud. Severin. 5996

Diófa ágy, éjjeli szekrény, fehér szeszecsukható vaságy, lámpák, szalon garnitúra, etadók Str. kalvin 6. földszint. 6005

TISZTA MOSOTTI RONGYOK géper tisztítására kisebb tételben keresünk megvételre. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 100

KÜLÖNFÉLÉK.

Beraktározási raktárban butorok, jóhelyen, jutányosan beraktározhatók, készpénz-előleget folyósítok. Eladó egy elsőrendű zongora, új, elegáns hálószoba, két villanycsillár, Schöberl-ágy. Str. Moise Nicoara 9—11.

Rádióműsor

— Romániai időszámítás. —

PÉNTEK, OKTÓBER 25.

Bucuresti. 1.05: Gramofon. 1.55: Gramofon. 2.30: Gramofon. 6: Rádiózenekar. 7.20: Rádiózenekar. 8.15: Zongorahangverseny. 8.35: Operaközvetítés. — Budapest I. 7.45: Torna. Utána hanglemek. 11: Hírek. 11.20: Időszerű apróságok. Felolvasás. 11.45: Iljusiagi közlemények. 1: Déli harangszó. 1.05—2.30: Weidinger Ede szalonzenekara. 2.40: Országih Tivadar hegedű zongorakísérettel. 3.40: Hírek. 5.10: A rádió diáklékördája. 5.45: Hírek. 6: „Az amerikai függetlenség magyar vértanúja”. Pókai Pivny Aladár előadása. 6.30: Rékai Miklós hárfázik. 7: Sportközlemények. 7.15: Gyorsirótanfolyam. 7.45: Hanglemek. 8.05: „A magyar bor vándorútja”. 8.45: „Régi magyar nóták, amelyek Liszt Ferencet meghihlették”. 10: Hírek. 10.20: Az Operaház tagjából alakult zenekar. 11.25: Jazzzenekar. Budapest II. 7.05—7.25: Tánclemek. 7.45—8.10: „Tulnépesedés”. 8.20—9.30: Kalmár-Rezső—Balázs László szalonötöse. — Bécs. 8: Torna. 8.25: Gramofon. 1: Rádiózenekar. 3: Richard Strauss: Don Quichote, szími költemény gramofonon. 5.05: Don kozák lemezek. 6.30: Alkonyati óra Versek, dalok, szavaiatok. 8: Hírek. 8.30: Rádiózenekar. 9.30: Szími hangverseny. 11.10: Vidám éneknégyes. 12.05—2: Szórakoztató zene. — Belgrád. 12: Rádiózenekar. 1: Gramofon. 2.15: Dalok. 5: Gramofon. 5.10: Dalok. 7: Jazz. 8: Gramofon. 10.50 Gramofon. 11.20: Gramofon. — Berlin. 7.30: Rendőzenekar. Danzigből. 3.15: Könynyű zene. 5.30: Ludwig: Vonósnegyes A-moll. 6: Tarka zene Drezdából. 7.30: Sport-orvosi előadás. 10.15: Szórakoztató zene. 12: Kamarazest. — Frankfurt. 7.30: Reggeli zene Heilsbergből. 1: Déli hangverseny. 5: Kamarazene. 6: Tarka zene Lipséből. 8: Szórakoztató zene. 9.15: Lothar Windsperger-émlékst. Szimfonia nagy zenekarra. A-dur, op. 22. 1—3: Német dalok és táncok Stuttgartból. — Milano. 12.30: Rádióötös. 1.15: Gramofon. 1.30: Szórakoztató zene. 2.45: Gramofon. 6.05: Új lemezek. 9.50: Vigjáték. 2: Kamarazest. — Pozsony. 11.15: Gramofon.

SZOMBAT, OKTÓBER 26

Bucuresti. 1.05: Szórakoztató zene. 1.55: Szórakoztató zene. 2.30: Szórakoztató zene. 6: Katonazene. 7.20: Katonazene. 8.15: Román népdalok. 9: Táncest. 10.45: Táncest. 11.45: Hírek. — Budapest I. 7.45: Torna. Utána hanglemek. 11: Hírek. 11.20: Sas Ede elbeszéléseiből. Felolvasás. 1: Déli harangszó. 1.10—1.40: Patak Irma énekel zongorakísérettel. 1.45: Hírek. 2—3.30: Alástalan Zenészek Szimfonikus Zenekara. 3.20: Hírek. 5.10: Hollán Lili gyermekverseket mond. 6: Helyszini hangjáték a Pasteur-intézetből. 6.45: A Posta Műszaki Üzemi Tisztviselői Dalköre. 7.25: Ferenczi Sári előadása Maltáról. 7.55: Rác Pál előadása szalonzenekara. 8.50: Az Alföld medencéjében. Szentest körkép. Móricz Zsigmond előadása. 9.20: „Európa táncol”. A Budapesti Hangverseny Zenekar műsora. 10.50: Hírek. 11.10: Hanglemek. 12: Jazzzenekar. — Budapest II. 6.40—7.05: Szörnyűségek a lakásban. Nádai Pál előadása. 7.10—7.55: Szalonötös műsora. 8—8.30: Mezőgazdasági félóra. 8.40—9.15: Hanglemek. — Bécs. 8: Torna. 8.25: Gramofon. 1: Operatárszettek. 2.10: Részletek Mozart-operákból gramofonon. 3: Schlusnuss-lemezek. 4.15: Énekar. 5.05: Angol lecke. 5.30: „A koldusok”. — Budapest. 7: Népdaloktatás. 8.10: Zenés sportriport. Rádiógyűveleg. 9.15: Tarka-est. 11.10: Emmerich Godin (tenor) aria- és dalestje. 12.05: Könyvi bécsi zene. Utána: Bárzene. — Belgrád. 12: Gramofon. 5: Könyvi zene. 7.30: Dalok. 8: Gramofon. 9: „Három a kislány”. Schubert-Berté operettje. — Berlin. 9: Torna. 1: Stuttgart. 3.15: Tarka-est. 5: Köln. 8: Frankfurt. 9: „Così fan tutte”. Mozart operája. 12—2: Könyvi zene. — Heilsberg. 9: Ájtatosság. 9.30: Torna asszonyoknak. 1: Stuttgart. 5: Köln. 7.20: Reger-művek orgonán. 8.10: Rádiózenekar. 9.10: Tarka óra. 11.50—1: Tánczene. — Lipsce. 9: Torna. 4: Gyermekeknek. 5: Köln. 7.40: Katonazene. 9.10: Anchen von Tharau. Srecker daljátéka. — Milano. 12.30: Modern dalközvetítés. 1.15: Gramofon. 1.30: Szórakoztató zene. 2.45: Gramofon. 6.10: Tánczene. 9.50: „Il paese dei campanelli”. Ranzato operettje.

HUNGARIA

Nagyszálloda

BUDAPEST,

a Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árak! Táviratcim: „HUNGARIOTEL”.

Bérmaajándékok legjobb kivitelben, dus választékban **Hartmann Kálmán** ékszerésznél, Minorita-palota.

Nyomatott Aradon az Aradi Nyomdávalalat rotációs gépén. — Felelős kiadó: Stauber István.